

Dr. Marcell Mihály:

IV. rész: ADVENT III. VASÁRNAPJA

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1 kötet!)

8. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
A/rész: a „kis liturgia”-ra épített beszédek	3
B/rész: mit lehetne külön-külön kiemelni a mai szent Evangéliumból?	10
I. beszédlánc címe: Krisztusra találók.....	22
II. beszédlánc címe: A nagy beteljesülés	23
III. beszédlánc címe: Kicsoda a Jordán parti tanító?	23
I. beszédlánc címe: Az emberi ész magyarázatai	23
II. beszédlánc címe: A kinyilatkoztatás fénysugara	24
III. beszédlánc címe: Az isteni előkészítés – a Megváltóra.....	24
IV. beszédlánc címe: Az „adventi fényt” vető próféták.....	24
V. beszédlánc címe: Az isteni megvalósítás – a megváltásban	24
C/rész: A Szentlecke szövegéhez írt beszédek	24
I. beszédlánc címe: Istenünk – örömforrásunk.....	26
II. beszédlánc címe: Hogyan hívogatód magadhoz az Urat?.....	27
III. beszédlánc címe: Kié a Mester?.....	28

A/rész: a „kis liturgia”-ra épített beszédek

Advent III. Vasárnapjának Introitus-a, Graduale-ja, Offertorium-a és Communio-ja a reménykedő emberiség **örömről** szól. Most már vigadhatsz ember, mert a kapuban van az Üdvözítő, az Isten. – Lássunk most 2-2 beszédvázlatot ezekről a gondolatokról.

1. (Introitus) beszéd: **Az Úr közel van** (Dogmatikus beszéd: Üdvösségünk elérése)

„Örvendjete az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjete! Lelki jószágokat ismerje meg mindenki. Az Úr közel van. Ne aggódjatok semmiért. Minden imádságotokban és könyörgéseitekben terjesszete kéreseiteket Isten elé” (Fil. 4,4-6).

Bev.: De vajon lehet egyáltalán **távol** tőlünk az égi Atya? Elemi felelet: mindig velünk van, mert teremtő, fenntartó és gondviselő ereje által mindig jelentkezik bennünk. Még a természeti lényekről is így gondoskodik: „A te bölcsességed által tollasodik-e meg a sólyom, és fészkel meredek helyen? Sziklán lakik és ott tanyázik, meredek kőszálon, járatlan bérce” (Jób 39,26-28). – De velünk szemben szeretetének maximuma az Üdvözítő elküldése. Kérdés: mi hozza ezt az égi kegyet a számunkra?

1. Az idők teljessége hozza.

Évezredek peregetek alá és Ádám vétke óta várták.

a) **Dániel** az időt is megjövendölte, midőn így ír: „Hetven hét van kiszabva népedre és szent városodra, míg megszűnik a törvényszegés és véget ér a bűn, eltöröltetik a gonoszság és örök igazság támad, beteljesedik a látomás és a jövendölés, és felkenetik a Szentek Szentje. Tudd meg tehát és értsd meg: Ama parancs kiadásától, hogy ismét felépüljön Jeruzsálem, a felkent fejedelemig hét hét és hatvankét hét lesz, és viszontagságos időkben ismét felépülnek az utcák és a falak. A hatvankét hét múlva megölik a felkentet, és nem lesz az ő népe, mely őt megtagadja. S a várost és a szentélyt elpusztítja egy nép az eljövendő vezérrel, s a vége rombolás, és a háború vége után jó az elhatározott pusztulás. És egy héten sokakkal megerősíti a szövetséget, és a hét közepén megszűnik a véres áldozat és az eledeláldozat, és a templomban a vészthozó undokság lesz, és végességig megmarad a pusztulás” (Dán. 9,24-27).

b) Majd **angyal** hirdette közvetlen megérkezését: „Méhedben fogansz és fiút szülsz. Jánosnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia” (Lk 1,30-31).

c) **Megérkezett.** – Írásunk írja gyönyörű szavakkal: „Miközben ott tartózkodtak, elérkezett Mária szülésének napja. Megszülte elsőszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson” (Lk 2,7). – Az egész zsidó nép vágyva vágyta... A pogányok is „Kelet fényét” keresték és onnét életirányítást vártak...

2. Lélekszentélyünk örök kincsként hordja.

És ha megjön, és megjött a Betlehem Kisdede? Minek kell **még** történnie?

a) Lelkünkben is meg kell születnie. Akikben megszületik, azok **valóságos személyükben** is értékessé tették a megváltás kegyét. – Így léleklakójuk az Úr! „Hiszen ti az élő Isten temploma vagytok, amint Isten mondja: „Közöttük lakom és közöttük járok, Istenük leszek, ők meg az én népem” (2Kor. 6,16).

b) És ott örök otthonban lakozik. A földi „lélekbezáras” azonban csak előkészület tehát. Végző célbaérésünk előtt a földi élet is előkészület. Végző birtoklásunkat pedig így jellemzi az apostol: „...hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

Bef.: Isten mindig velünk, de az emberré lett Istenfia **időben** lépett életünkbe. De velünk él – **mindörökké.**

2. (Introitus) beszéd: **Könyörgésünk kielégítést talál** (Erkölcsi beszéd: Az ima ereje)

Bev.: Mi a mi beszédünk Isten felé? Nem hindu vágyakozás a mi elmélkedésünk, hanem **hazavágyó** és **tudatos** tett; imádságunk pedig egyenesen az éghez juttató lélekmegnyilatkozásunk. – Mit tesz tehát imádkozni?

1. Vágyó lelkünket viszi az Istenhez.

Szó és tett az ima és mindkettő egek Ura trónja elé kerül. Szépen mondja ezt az Úr angyala: „Amikor te könnyek között imádkoztál, és eltemetted a halottakat, sőt még étkezésedet is félbeszakí-

tottad, és nap közben ott rejtgetted a holttesteket házádban, éjnek idején pedig eltemetted őket, én az Úr elé vittem imádságodat” (Tób. 12,12). – A föld zarándoka az ég várományosa. Ebből a gondolatból kell kiindulnunk és így találjuk meg a gyakorlati megoldást.

a) Az égből jött lélek – hazavágyik. Ez a természetes lendülete. – Ezért fohászkodik fenségesen Sallamon király mondván: „...tekints szolgád imájára s könyörgéseire, Uram, Istenem: hallgass e dicséretre s imádságra, mellyel szolgád ma előtted imádkozik, hogy éjjel-nappal nyitva legyen szemed a ház felett, e ház felett, melyről azt mondtad: ott lesz az én nevem, – hogy meghallgasd az imádságot, mellyel szolgád e helyen hozzád imádkozik” (3Kir. 8,28-29). – Ez a felfohászkodás és felfelé törés valóban az ember **alanyi** gravitációja – az ég Ura felé. Azért van az, hogy **minden** cselekvésünk végül is az örök élet számára eljegyzett tett. Szinte jelszóvá tehető a Prédikátor szava: „Jobb a dolog vége az elejénél” (Préd. 7,9). Mert ez annyit jelent, hogy a véges cselekedet – Isten előtt örökre érték lehet... Aki Isten felé tör, az lélemben gazdagodik. A szent pedig Istennel él.

b) És így a vágyak szárnyán Istennel találkozik. Aki Isten felé tör, az istenivé válva eléri Őt. Ez pedig tárgyi adiunctio, és ennek van **földi** kezdete és **égi** betetőzése. A földön misztikus élményig fokozódhat az Istennel való találkozás... (szt. Tamás, szt. Ferenc, Alacoque Margit, szt. Erzsébet stb.), az **égben** pedig az „otthon közelsége” és az isteni természet fon egybe.

2. Szerető Atyánk áldását hozza az embernek.

Az ég felé emelkedés végül is az ég kegyének megszerzési eszköze. A lélek azért jár az eget felé, hogy így a Lélek áldását esdje le a könyörgő. A Zsoltáros szavaival így válik isteni igazsággá: „Hódoljon előtte a föld minden királya, s legyen minden nemzet a szolgája” (Zsolt. 71,11). De kérdezhetem tovább: mit ad az Ég?

a) A lélek szárnybontásának kegyelmi lendületét. Ezt hirdeti az apostol: „Isten kegyelme s az egy embernek, Jézus Krisztusnak kegyelmi ajándéka még bővebben kiárad sokakra” (Róm. 5,15). Mintha azt hangoztatná: Isten nélkül **nincs** mozdulás.

b) Az életterhek viselésének kegyelmi erejét. Isten nélkül nincs erőnk. Jól mondja szt. Pál: „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem” (1Kor. 15,10).

c) Az isteni életvezetés kenetét. Isten nélkül **nincs** igazi belső öröm, és végső kitartásunk sincs. Jakab apostol szerint: „Földről, a világosság Atyjától csak jó adomány, csak tökéletes ajándék származik” (Jak. 1,17). De ugyancsak erősen csengő szt. Pál szava, amely az örömök örömét így dalolja: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

Bef.: És a mi örömünk? Annak az égi hírnek a meghirdetése, hogy hallgat reád az Isten, és áldásával gazdagít az égi Atya.

*

1. (Oratio) beszéd: **A világosság Urának kegye** (Erkölcsi beszéd: Emberi élet köde – Isten fénye) „Hallgasd meg, kérünk, Urunk, könyörgésünket és értelmünk sötétségét világosítsd meg látogatásod kegyelmével; Ki élsz és uralkodol mindörökkön örökké”.

Bev.: Honnan a fény, a világosság? A föld teremtésekor teremté Isten a napot... a holdat... a csillagokat... a világosságot... Ez a világ **fényessége**. – De az ember szellemi világa is igényli-e az Isten világosságát? A mai „könyörgés” felelete: igenlő. – Hogyan kell ezt értelmeznünk?

1. Sötétség – életutunk útja.

Igaz, hogy ez a bűn első eredője, de az emberi élet valóságos képe.

a) Céljaink kipontozásában nem világosan látunk... Láttunk – a teremtés után, de elhomályosodott – a bűn nyomán... (pogányok, sőt zsidó nép eltévelyedése stb.)...

b) Életjárás bizonytalansága is gyengeségünk terhe. Merre járt Káin népe? Testvérgyilkosság kezdődött és szörnyű eltévelyedés folytatja. Még Szet népe is tévelygett... Ez pedig a zsidó nép története (Lásd a próféták szörnyű szavait!).

2. De fény az Isten tüze.

Az élet tárgyi ismerője – a Teremtő.

a) Fényes látást adott Ádámnak. Mit kell tennie és mit nem szabad, ez volt a választási lehetőség – az értelem fényében.

b) Adta a próféták útján a választott népnek. A két kőtábla... A tüzes felhő... A próféták szava...

Ez volt a hosszú történelmi időkben...

c) Felvillantotta a Messiás szavának tiszta világosságával... Ez volt a beteljesülés szent korszakában. Ez pedig Jézus tanítása, élete, áldozata és kegyelmi fénye.

Bef.: Az égi fény mindig pislákol, míg Betlehemben az Istenember alakjában a földre nem szállt!

*

1. (Graduale) beszéd: **Kerubok Ura, jöjj emberfiadhoz!** (Dogmatikus beszéd: Ember és Isten szeretetének tárgya)

„Figyelmezz, Izrael pásztora, ki Józsefet nyájként vezérled! Ki a kerubok felett trónolsz, jelenj meg... Gerjessz fel erődöt, és jöjj, szabadíts meg minket” (Zsolt. 79,2 és 3).

Bev.: Égi világot angyalnép népesíti! De nem zárt kerettel, hanem a föld embereinek hazaérkező seregeivel. Dicséret a kötelesség, és mégis magunkhoz esdjük az ég Urát... De milyen alapon esdjük Öt magunkhoz?

1. Mert személyes népe vagyunk.

Ez tulajdonképpen **jogcím**. Isten képmásaivá teremtettünk, tehát „**életképünkhöz**” elemi lendülettel vágyakozunk.

„Isten angyalai” állandóan dicsérik Öt az égben. Róluk így szól az Írás: „...fölette pedig az isteni dicsőség kerubjai voltak, melyek beárnyékolják az engesztelés trónját...” (Zsid. 9,5)... „...az angyalok mind körülfogták a trónt... arcra borultak a trón előtt és imádták Istent...” (Jel. 7,11)... Ég felé nézve erre tör az ember is, de földön lakozván magához könyörgi ő most is az ég Urát. Emberalakú „képmásai” is dicsőíteni akarják a földön. Az ima szárnya az égbe száll. „Az Úr az én erőm és dicsérem, mert Ő lett az én menekvésem. Ő az én Istenem, hadd dicsőítem, Atyámnak Istene, hadd magasztalom” (2Móz. 15,2). – De az Isten földi képmása azt szeretné, hogy itt a földön is személyes szeretet kapcsával élvezhesse és dicsőíthesse az égi Atyát. Azért minden könyörgésünk azt jelenti: Jöjj, Uram, hogy áldó kegyelmedet élvezhesse az ember lelke! – Jogot formál reá azért, mert így biztatja az apostol: „Nagy volt a ti váltságdíjatok. Dicsőítsétek meg (és hordozzátok) tehát az Istent testetekben” (1Kor. 6,20).

2. Személyes népének örök gazdagítóivá leszünk.

Ez pedig az Isten engedélyezte szent **jutalom**. – A föld dicséretéhez csatlakozik a lelkünk, de égi, végső otthonunkban örök dicsérod akar lenni életünk, Urunk.

a) Lelkünk gravitációja arra felé ragad. Ezért veszem ajkamra a Zsoltáros énekét: „Hozzád emelem, Uram, lelkemet, Istenem, tebenned remélek” (Zsolt. 24,1-2). – És azért bátorodom magamra alkalmazni a próféta szavát és beleharangozni az örök távlatokba: „Emeljétek zászlót a ködbeborult hegyen, kiáltatok fennszóval: Emeljétek fel kezeteiket, hadd vonuljanak be a kapukon a vezérek!” (Iz. 13,2).

b) Lelkünk megszentelt tartalma ottani dicséretre törtet. Lényeges gondolat: az ember „hazatérő” lelke a maga valóságában és természetfeletti életében is Isten dicsérete. Fény a földön a kegyelem vilanó erejével és „isteni lélek” a kegyelmi cselekedetek gazdagodásával. „Így világítson világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jótetteiteket és magasztalják mennyei Atyátokat” (Mt 5,16). – Így élve: isteni fények térnek az örök Fényhez.

2. (Graduale) beszéd: **Szerető Istenünk – üdvözíts minket!** (Erkölcsei beszéd: Ember kérésének legnagyobbika)

Bev.: Kéréseink és könyörgéseink az igények skáláját terjesztik Isten elé. Nagy érték a sok földi kincs, nagyobb a lélek kegyelme, és mindenekfeletti a kegyelem csodájából sarjadó ember üdvössége. Ezért milyen nagy kincseket kérhet adventi könyörgésünk?

1. **Üdvösségünk kegyét kérjük.** Ez a kérés **tárgyi** jellegű. Miért? Mert az elesett ember felsegítéséért könyörgünk.

a) Már Ádám és Éva imája is esengés. Bűnük tudata – a félelem miatt – elfordította őket az Istentől, de az ősi szeretet természetes maradványa egek felé emelte lelküket.

b) Az egész Ószövetség ezért áldozott. A nép nevében szól a Krónikás: „Ismerjétek el az Úrnak, nevének dicsőségét, hozzatok áldozatot s jöjjetek színe elé, boruljatok szent ékességében az Úr elé”

(1Krón. 16,29). Ezért látjuk azt, hogy a „zsinagóga” és a templom áldozott – a népért és könyörgött – a Messiásért! Ég felé törő imáinknak Izaiás próféta adta meg a költői alakot zengvén: „Harmatozzatok, egek, onnan felülről, és csepegjék a felhők az igazat; nyilják meg a föld és teremje a szabadítót, és legyen egyszersmind igazságosság” (Iz. 45,8).

c) Az egész emberiség ennek a fényéért és ajándékáért fohászkodott. Minden ember, még a legelmaradottabb pogány is! Istent kéri és Tőle várja életének megmentését.

2. Üdvözítőnk eljövételéért esengünk. Ez a kérés alanyian merészkedő. Itt már **valamit** kérünk.

a) A „földi törzsnek” sarját várjuk. Szem, Ábrahám, Júda, Jákob, Dávid az „ígéret törzse”... Igaz ugyan, hogy emberi törzs, de isteni hivatást hordoz a Messiás.

b) De reményeinket is áthatja, hogy Isten Egyszülöttjét kapjuk. **Izaiás** jelzi, hogy ki leszen a Messiás. Fogantatásáról így ír: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Életének értékéről így beszél a próféta: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme. Növekszik majd uralma, s a békének nem leszen vége; Dávid trónján és országa fölött fog ülni, hogy igazságos ítélettel megerősítse és megszilárdítsa mostantól fogva mindörökké; a seregek Urának féltő szeretete műveli majd ezt!” (Iz. 9,6-7). És áldozatosságáról ezt írja ugyancsak Izaiás: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,7). – **Aggeus** és **Mikeás** érintik személyét és születési helyét, **Dávid** színezi az életét. De ezek mellett is csak **Gábrriel arkangyal** jelzi: Istenfia a Messiás. Szent igéi így zengenek: „Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké” (Lk 1,32). – Őt kapjuk és Ő a Megváltója az embereknek!

Bef.: Üdvösségünk kérése – ég felé törő ima, de Isten Egyszülöttjének vétele – az ég legnagyobb kincse. Isteni Megváltót kértünk és Isten Egyszülöttjét vettük!

*

1. (Offertorium) beszéd: **Bocsánatot adtál** (Erkölcsi beszéd: A megváltói bűn-bocsánat) „Megkegyelmeztél, Uram, országodnak, véget vetettél Jákob fogságának, megbocsátottad néped vétkeit” (Zsolt. 84,2-3).

Bev.: Az Úrnál a bocsánat, és az ember lelkében lesz a kincs: a lélektisztulás. Minden felajánló imánk és áldozatunk ezért történik, és a megváltás tényének kegyelmeként a bűnbocsánat a mi legnagyobb kincsünk. – Hogyan lesz ez mindnyájunk égi ajándéka?

1. A Megváltó Bárány vére – értünk csordul.

Az ember üdvösségének történetében Isten előtti elégtételadásról van szó. Letörölhetetlen szent ige Izaiás próféta szava, amely a Megváltó áldozatáról beszél: „Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik, mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,7). – Sőt az is isteni hang, amely a megváltott népnek csodássá való átnemesedési lehetőségéről beszél: „Farkas és bárány majd együtt legel, oroslán és szarvasmarha szénát eszik, a kígyónak por lesz a kenyere. Nem ártanak és nem ölnek ők sehol az én szent hegyemen, – úgymond az Úr” (Iz. 65,25). – Mindennek elérése nem lehet emberi mű. Istent sérthette az ember, de ember csak kérheti, de nem engesztelheti ki az Istent. Isten sértését csak isteni Személy elégtétele teheti megbocsáthatóvá. Ezért mondja a Mesterről az apostol:” Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét!” (Jn 1,29). A Bárány Személyének kell olyannak lennie, **aki** feljuthat az Isten trónja elé... És Izaiás előbbi szövegét is ide értelmezve, ki más lehetne ez, mint a Messiás? – Ezt erősíti az apostol látomása is: „...láttam, hogy a trón, a négy élőlény és a vének között ott áll a Bárány, mintegy megölvé” (Jel. 5,6). – Ezért lesznek boldogok az emberek: „... aki megmossa ruháját (a Bárány vérében)! Joga lesz az élet fájához, és a kapukon át bemegy a városba” (Jel. 22,14).

2. A csorduló vér egyes lelkeket is fehérre mosó.

Itt már az egyes ember alanyi megváltásáról szólnak. Mindenki számára tisztulási lehetőséget szerzett a Bárány. „Benne van (vére által) megváltásunk, bűneink bocsánata” (Kol. 1,14).

a) De magában véve nem hoz teljes üdvösséget az isteni elégtételadás. Miért? Mert alany az ember és alanyi bekapcsolódás is szükséges. Csak kivételes „választottak” sodródhatnak a kegyelem döntő erejével (gratia efficax – praedestinatio una)!

b) Isten tervében ugyanis egyéni a felelősség vállalása. A jóvátétel is ilyen. Szt. Pál azt tanítja: „De megmarad az a remény, hogy a múlandóság szolgálai állapotából fölszabadul Isten fiainak dicsőséges szabadságára” (Róm. 8,21). De ugyancsak hirdeti: „...Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt. Többet fáradtam mindnyájuknál, igaz ugyan, hogy nem én, hanem Isten kegyelme velem” (1Kor. 15,10). Azért kell együtt dolgoznia a kegyelemnek és az embernek, mert: „Amint a test lélek nélkül holt, úgy a hit is holt tettek nélkül” (Jak. 2,26). – Az ember szabad, tehát szabad tette **szükséges** a megváltás értékesítéséhez. Gyakorlatban így ajánlja ezt az apostol: „Öltsétek föl tehát Isten teljes fegyverzetét. Csak így tudtok ellenállni a gonosz napon és így tudtok mindent leküzdve helytállni” (Ef. 6,13). Legyen belátó, felértékelő, alázkodó, bocsánatot kérő, ez lésszen megváltva, megigazulva isteni ember. Ez az az élet, amelyről szt. Pál így beszél: „Most azonban fölszabadultatok a bűn alól és Istennek szolgálai lettetek. Gyümölcsötök a megszentelődés, célotok az örök élet” (Róm. 6,22).

Bef.: Értünk csordult a Messiás vére, és mi mossuk le vele lelkünket – az örök élet megszerzésére. Tárgyi valóság és áldozat a megváltás, **alanyi munka** a megváltás értékesítése!

2. (Offertorium) beszéd: **Jákob népének szabadságot hoztál** (Dogmatikus beszéd: A lélekszabadság kincse)

Bev.: Mi az Isten tervében élő emberélet legnagyobb kincseinek egyike? – A „nagyminőségben” minden kötött és parancsokhoz kapcsolódó. Csak az ember, a „kisvilág” az egyetlen, aki szabadon cselekszik és tevékenykedik. Így tehát a mindenség kényszer fejlődése mellett a szabadság kincse az ember egyik legkiemelkedőbb ajándéka. – Miért hálálkodik a próféta lelke?

1. Mert szabadságot adtál – az életben.

A Bölcs így értékeli fel az embert: „Megteremtette Isten az embert kezdetben, és őt saját belátására bízta” (Sir. 15,14). De ugyanezt emeli ki szt. Pál is mondván: „Testvérek, ti szabadságra vagytok hivatva. Csak ne éljétek vissza a szabadsággal a test javára, hanem szeretettel szolgáljatok egymásnak” (Gal. 5,13). – Isten teremtményei között – a fizikai világot is értve – egyedül az ember az, aki szellemmel áldott lény. És ez a szellemiség milyen kincseket hordoz?

a) Értelem – az első. Lát és ítél. Az igazat és helyeset látja és ítéli. Ezt dicsőíti a Zsoltáros dala: „A mérőszinór pompás részt juttatott nekem, valóban pompás nekem az én örökségem. Áldom az Urat, ki ezt megértette velem...” (Zsolt. 15,6-7). És ugyanezt, mint igen nagy kincset értékeli az apostol mondván: „Gondold meg jól, amit mondok: az Úr majd megadja neked, hogy mindezt meg is értsed” (2Tim. 2,7). – Az egybefogó igazság így fogalmazható: a világmindenség **vak**, csak az ember a **látó**.

b) Az akarat – a második. Ennek érvényesülő odahajlásáért imádkozik a Zsoltáros: „Taníts meg arra, hogy akaratodat megtegyem, mert te vagy az én Istenem” (Zsolt. 142,10). Lényegét így lehetne meghatározni: vágyódik és dönt. Sőt fokozható ilyenformán: az igazat és a legjobb jót választhatjuk emberek. Ezért mondja az apostol: „Odaadással szolgáljatok, mert az Úrnak teszitek, nem embereknek” (Ef. 6,7). – A világmindenség **kényszerrel** vagy **ösztönnel** tör a javak felé, az ember azonban a szellem szabadságával választhat a javak között.

2. És szabad utat nyitottál az örök életre.

Az értelmi látás és az akarati szabadság azután arra is alkalmassá teszi az embert, hogy a felsőbbrendű javakat keresse. Isten kegyelmével pedig az örök élet útjait is kinyomozhatja.

a) Az Isten útját elzárta a bűn. – „Hiszen előbb bizonyítottuk be, hogy a zsidó is, a pogány is mind alá van vetve a bűnnek” (Róm. 3,9). – Ez is látás. Ez felsőbbrendűvé lésszen, ha az örök élet utáni vágy a gátló akadályok eltüntetését keresi. Mert: „Tudjuk, hogy a törvény lelki, én azonban testi vagyok, a bűnnek rabja” (Róm. 7,14). Ezért: „Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!” (Mt 3,3). Ez már égi fénybevonása a léleknek, s az örök élet útjára lépés első mozzanata.

b) A megváltás kegye hozta büntörlés szabaddá tette az utat. A megváltás **tárgyi** ténye lett annak alapja, és **alanyi** kiélése lésszen az egyéni megváltás és így az örök élet útjának szabaddá tévése és megjárása. – Krisztus végül is gáttörő, az ember pedig az örök úton járó. Mindez ennek a kegynek értelmében: „Bűneikre és törvényszegésükre többé nem emlékszem” (Zsid. 10,17).

Bef.: „Jákob népe” szabadon indulhat a földön, de Jesse törzsének sarja, a Messiás szabaddá tette az örök ösvényeket. Járhatod és célba találsz!

1. (Secreta) beszéd: **Állandó áldozatunk gyümölcse** (Erkölcsi beszéd: Áldozataink égi értéke) „Áldozatkészségünknek adományait, kérünk Urunk, szünet nélkül felajánljuk neked, hogy azok rendelésed szerint a szent misztériumot megvalósítsák és csodás erejükkel megváltásodat munkálják bennünk, a mi Urunk Jézus Krisztus által”.

Bev.: „Volt nép kultúra nélkül, de nem volt nép vallás nélkül” (Müller vallástörténész ítélete). – Mit akart az emberiség állandó áldozata?

1. Megváltásunk munkálását.

a) Valami ködös borongást érzett az emberiség (tudás, jóság vonalán)...

b) Ennek fénybevonása volt az ő lelkének vágya.

2. Lelkünk istenivé alakulását.

De aki magasabb életoromzatra jutott, annak látása szélesebben húzódó (horizontális látás), de egyúttal még magasabbra emelkedő (vertikális igény!) vágyakozások lettek úrrá benne.

a) Alig elégedett meg emberi jósággal.

b) Igényeskedő lett a lélek – a még tisztultabbá alakulás égi kegyelme által. Erre biztatta – a próféta. Erre hangolta – az evangéliumi Mester. Ezt ígérte és valósította – a Mester.

c) Végül igazi áldozata lett a keresztnél, ezt ismétli a szentmise, és ezek teszik az embert a földön járó és hazavágyó **isten teremtményé**. Ezt hirdeti az apostol mondván: „Mindaz, aki Krisztusban van, új teremtmény. A régi tovatűnt, lám valami új valósult meg” (2Kor. 5,17).

Bef.: Nincs ember – áldozat nélkül, és így nincs ember – **áldozati ajándék** nélkül!

*

1. (Communio) beszéd: **Bátorságot hirdet a próféta** (Erkölcsi beszéd: A próféták hangja) „Valóban, az Úr megadja a kegyelmét, és földünk megtermi gyümölcsét” (Zsolt. 84,13).

Bev.: Az életutat **tudatosan** jární kezdő ember hamarosan **kifárad** és elgyengülve bizonytalankodóvá válik. Csak az lehet biztos az életúton, aki a Zsoltárossal zengi: „Az Úr az én erőm és dicséretem, Ő lett az én segítségem” (Zsolt. 117, 14). – És ha mi bizonytalankodunk, akkor mi a mi kötelességünk?

1. Ha gyenge az erőd, akkor keresd a segítő erőt.

A tapasztalat igen hamar reávilágít gyarlóságodra.

a) Látásod homályos és kishorizontú. – Mit kell tenned? Kutass, keress és mások segítségét is igénybe vedd! Igaz ugyan a Bölcs szava: „A halló fület, a látó szemet, mind a kettőt az Úr alkotta” (Péld. 20,12), de az is igaz, hogy **mindenki** számára adta az Úr, és így te és mások együttesen többet látnak. – Embertársaid segítése mellett hozzád szegődik a Mester alapította **Egyházad**, aki tanító szavával még a teljesen homályos utakra is fényt vet. Az ő segítő karja még arra az életre is elsegít, amelyet így jellemez a próféta: „Sohasem lehetett hallani, sem fül fel nem fogta, szem nem látta, Isten, rajtad kívül, amit a téged váróknak készítettél!” (Iz. 64,4).

b) Akaratod gyenge és könnyen hajló. Ez ugyan a magad gyakorlatával is erősíthető (Tóth T., Koszter...), de mások segítségével erőssé edzhető. Amit nem tudsz egyedül, tudni fogod a **közösség** együttesével.

c) És az értelmi – akarati gyengeségnek lélekösszeroppanása-e a vége? Ezt sohasem szabad engedni! –Kis fácskák mellé karókat állítunk... Gyenge ember mellé erősek segítségét állítsuk! Ezért vagyunk a közösség nagyszerűségében!

2. Biztos erőd az Ég, mert onnét várhat mindent a lelked.

Az Ég áldása permetezve hullik az emberekre, de bőségesebben csordul a könyörgőkre!

a) Erőd az Isten! – Ezt hirdeti Mózes mondván: „Én vagyok atyád erős Istene” (1Móz. 46,3). Ez az erős Isten azután **biztosan** segíteni tudó. Isten ugyanis **mindenható**. Szépen zengi róla a Zsoltáros éneke: „Amit akar, az Úr mindent megtehet égen, földön, tengeren és minden mélységben” (Zsolt. 134,6).

b) Csak bízó legyen az ember. – A lélek égbeszállásának állomásai vannak. Az ember részéről első mozzanat: a **hit**. A második: a **bizakodó hit** és végül a harmadik: a **szereget**. Ennél az állomásnál már az Isten adta kegyelem olyan életté lett, amely a szeretetben nyer valódi diadalt. Ábrahám áldozati

készsége ezen a két hiten épült. „Hittel áldozta föl Izsákot Ábrahám, amikor próbára tette Isten” (Zsid. 11,17). De a szerető Isten úgy fordult hozzá, hogy a szeretete fogadtatott el áldozatul. – Az erőkért könyörgő életét így lehetne egybefogni: hisz, így kér és bizton vár. A bizakodva váró azután **bátor** leszen, mert ha Isten velünk, ki ellenünk?

Bef.: De ez ne csak **bizakodó gyengeség**, hanem hívó és **bátor léleklendület** legyen életünk tartalmaként!

2. (Communio) beszéd: **Szabadítást ígért az ég Ura** (Dogmatikus beszéd: A lélek megváltása)

Bev.: Mindenkitől várunk, de az ég Urától mindent kérünk. Vajon mit ígér az Úr és milyen tartalmú az Úr szava?

1. Isten szava erőt sugárzó.

Bármilyen tanító beszédjére gondolok, mindig látom, hogy engem **megvilágít** és **oktat**. Ez alanyi értéke annak, hogy szól. – Hol és hogyan érzem ezt?

a) Bajaimban... Akár testi, lelki, vagy szellemi küzdelmekben állok, mindig érzem a jó Isten sugárzó szavának a lendületét. – Hiszen minden az Úrtól!... „Az Úr igéje alkotta az egeket, szájának lehelete minden seregüket” (Zsolt. 32,6). – Hiszen a segítő karok leereszkedése is az Úrtól... Azért kiált a lelkem, mondván: „Teljes megalázás ért, Uram, engem, kelts életre, amint megígérted” (Zsolt. 118,107). Szinte elmondhatnám magamról is, hogy Ő velem van a világ végezetéig. Mégpedig úgy, hogy tanításának élő igéi élményként élnek lelkem szentélyében.

b) Törtéteimben... Ez pedig előretörő életemnek céljátását, célbalendülését és célt érő segítségét jelenti. Erő kell az életúton; Isten eledelét veszem a gyengülés idején. Érzem ennek az igének igazát: „Nem csak kenyérral él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról való” (Mt 4,4). Annál is inkább igaz, mert magam is érzem, hogy Isten belső sugallatai és kegyelmi „olajozásai” teszik könynyűvé életemnek fejlődő előretörését... Ime, szabadulást hoz – az elesettség ellen.

2. Felfelé lendülővé alakít!

Isten kegyelme azonban mindig a tevékenység világából jött és ennek világát szorgalmazza. Isten nem gyűjtésre és muzeális halmozásra adja kegyelmét. Hanem? Tevékenységre! Azért, hogy a tétlenség petyhüdségéből megszabaduljon a lélek. Isten égi ereje az ember lélekszárnyalásának mozgató rugója.

Bef.: Isten szól, és ember bizakodik! De Isten ígér és Isten biztosan és valóban ad! Isten szava – valóság!

3. (Communio) beszéd: **Az Urat váró lelkünk előkészülete** (Erkölcsi beszéd: Hogyan várjuk az Urat?)

„Üdvös adományaiddal eltelve, könyörögve kérünk, Urunk, hogy aminek megízlelése megörvendeztetett, annak hatása meg is újítson. A mi Urunk Jézus Krisztus által”.

Bev.: Aki az egek Urát várja, az lelkének szentélyét Isten házává készítse. – Mivé legyen a mi lelkünk?

1. Legyen tiszta lélekszentélyünk.

Mi ennek tárgyi valósítása?

a) Vessük ki bűneinket! Keresztelő szt. János próféta is ezt hirdeti mondván: „Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit! Töltessenek föl minden völgyek, minden hegyet és halmot hordjanak le, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá, s meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét” (Lk 3,4-6). Ő a Messiás útjának előkészítője.

b) Sziromba szökkentsük erényvirágainkat! Az emberi lélek tisztult lendülete – az életszentély erényvirágba szökkentése. Ez már a kegyelmi erők eredménye. Ezt szorgalmazza az ember és így szentélyt készít az ég Urának.

2. Hozzánk szállhasson égi Vendégünk.

Föld vendégeit is tiszta és díszített otthon várja.

Ilyen szentélyt keres a Mester. Miért? Mert Isten háza – a tökéletesség, az igazság, a jóság, a szépség háza. Ember lélekszentélyében is akkor talál otthont, ha az erényvirágok lesznek az „otthonnak” sugárzó pompázói.

Bef.: Aki ezt a munkát elvégzi, az boldogan várhatja égi Vendégét. Szentély leszen a lelke, ahol

élő füzérbe szökken az erények díszes virágbimbója, – és itt otthont talál a Mester...

* * *

B/rész: mit lehetne külön-külön kiemelni a mai szent Evangéliumból?

Az Evangélium szövege így szól: „János így tett tanúságot: A zsidók papokat és levitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből ezzel a kérdéssel: „Ki vagy te?” Tagadás nélkül nyíltan megvallotta: „Én nem vagyok a Messiás”. „Hát akkor? Talán Illés vagy?” – kérdezték. „Nem vagyok”, felelte. „A Próféta vagy?” „Nem”, felelte ismét. Erre tovább faggatták: „Hát akkor ki vagy? Választ kell vinnünk azoknak, akik küldtek. Mit mondasz magadról?” Így felelt: „Én a pusztában kiáltónak szava vagyok. Egyengessétek az Úr útját, amint Izaiás próféta mondta”. A küldöttek farizeusok közül voltak. Tovább kérdezték: „Miért keresztelsz tehát, ha nem te vagy a Messiás, sem Illés, sem a Próféta?” János megint megfelelt nekik: „Én csak vízzel keresztелеk. De köztetek áll az, akit nem ismertek, aki utánam jön (és nagyobb nálam). Arra sem vagyok méltó, hogy saruszíját megoldjam.” Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt” (Jn 1,19-28).

Az Evangélium **ismét követségről** beszél. Most a Keresztelőhöz mennek a farizeusok követői kérdezvén: Te ki vagy? – Azt mondhatnók, a hivatalosak kutatnak a Messiás után. Valóban ezt mutatja az, hogy a zsinagóga fejei várták a Messiás eljövetelét, sőt közelségét is áhítozták. – Hogy várakozásuk milyen volt, az most nem tartozik ide. Majd a nagybőjt idején igen sok szó fog esni róla. Most inkább arra a szűkebb területre szorítkozunk, amelyet a mai Evangélium érint. Beszéljünk a **kérdőzető zsinagógáról**, a feleletet adó **alázatról**, az **igazi önértékelésről**. Majd tételeinket kiszélesítve szólhatnánk az életfüggönyök záró hatalmáról, majd a mindent adni akaró értékes emberről, azután szólhatnánk **Krisztust keresők** és **Istent találók** embereiről. – Azután olyan beszédtelemek következhetnek, amelyek az Evangélium egy-egy jelentéktelennek látszó mozzanatából, mint ötletből akarna levezetni egy-egy **belső átalakulást** indító erkölcsi tényezőt. – Fejtegetésünk csak rövid és csak irányt mutató legyen. Tesszük ezt mind a különálló beszéd(vázlatoknál, mind a beszédlánc-tervezetknél.

Különálló beszédek

1. beszéd: **A zsinagóga kérdése** (Homiletikus beszéd: A hivatalos követek)

Bev.: A mai Evangélium a hivatalos zsinagóga követségét mutatja be. Hivatalos a kérdés, tehát jogos a kérdés, amelyet a zsinagóga követsége felvet. – Krisztus Urunk tanítása is ezt erősíti mondván: „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené” (Lk 20,25). – A tartalom ez: a „hivatalos fórum” fordul az Istent hirdetni akaró „egyén” felé, indokolt tehát, hogy őszinte feleletet kapjon. – Mire terjed ki ez a kérdés?

1. Te ki vagy?

Valójában minden kérdések kérdése ez. – Bemutatkozásnál is erre a kérdésre felelnek. – A névjegek is ilyen módon felelnek.

a) Kérdezhetik ők, – mert hivatalos személyek. Mit akarnak tudni? Érdeklődtek a próféta személye iránt is, de nem annyira személyét, hanem küldetését keresik. –Ők ugyanis a várakozó nép hivatalosai, tehát tudniuk kellett, ki az, aki a Jordán mellett ígét hirdet.

b) És felelt az igehirdető... Nem vallotta magát prófétának, sem Illésnek, hanem a „pusztában kiáltó szavának”, akinek hivatása az Úr útjának előkészítése. Miért mondja hangos szóval: „A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit!” (Lk 3,4)?

2. Hogy tanítási hivatásodnak magyarázatát adjad?

A magyarázat hivatása az, hogy meghirdesse ezt az igazságot: „A fejsze már a fák gyökeréhez ért. Kivágnak és tűzre vetnek minden fát, amely jó gyümölcsöt nem terem” (Lk 3,9). A magyarázat világos! De a felelet feladatnak teljesítését parancsolja! A hivatalos zsidóságnak feladata az lett volna:

a) Követniük kellett volna a kiáltó szavát. – Tört lélek és bánkódó szív!... És ha mi halljuk a „pusztában kiáltó” szavát? Isten igéjét?... Szülők beszédét?... Tanítók hangját?... Nem gondoltunk-e arra: **hivatottak** a beszélők, és így kötelezve kötelezettek a **hallgatók**?! Ez azután részünkre is feladatot jelent tehát.

b) Majd az lett volna a kötelességük, hogy életté teremtsék útmutatásukat. Ez pedig belső átalaku-

lást jelentett volna. A kérdező várankozókból **vendéglátókat** kellett volna alakítani... És mibennünk hogyan kellett volna átmenniük a tanítói hangoknak? Úgy, hogy tudomásul véve alázatos odahajlás mellett szebb életalakulás következzen. – Lényeg: Isten szavát halljuk, az Úr küldötte tanítókat figyeljük és hozzájuk idomítjuk és istenivé tesszük életünket.

Bef.: A kisgyermek igen gyakran kérdezi és nyomozza az okokat. Ez a természet parancsa. A felnőtt pedig nyomozza azt a nagyon lényeges pontot: hol az az égi Küldött, aki őt az egek felé vezesse? Ez a lélek természete! – Kövessük lelkünk szavát és elérjük Isten országát!

2. beszéd: **Az élő iránytű** (Jelképes beszéd: Hajók – emberhajók)

Bev.: Harraden egyik regénye („Az éjszakán haladó hajók”) azt írja le gyönyörű színezéssel, milyen kár (és itt embereket ért hajókon!), hogy igen gyakran egybefonódó gondolatok, érzések nélkül, igen gyakran észrevétlenül elhaladnak egymás mellett és igen ritkán találkoznak!... Pedig a „hajók” testvérek és egymás szeretetére kellene hajolniuk. De a kérdést tovább lehetne szőni mondván: nem kérdezhető ez is: vajon csak vaktában járnak-e és földi közlekedést, adást-vevést bonyolítanak-e le az élet tengerének „emberhajói”?

1. A földi életre épített emberhajók: életpartok között közlekednek.

Születéstől – halálig. Legalább látszat szerint ez az útjuk. A teremtésben „építő égi Atya” így szabta ki hivatásunkat. – És miben áll ez valójában?

a) Ez a földi zarándoklás. – Úgy is lehetne mondani: családtól – új családba. De az is az igazság formája: a születéstől – a halálba... – A megállapítás elemi tapasztalat, de mögötte ott zsong a nagy kérdés: vajon véletlen játéka az egész? A felelet csak akkor kielégítő, ha így hangzik: az életutat az Isten intézi. Minden ember sorsa ez, mert Valaki ezt így irányítja. Ezért zeng boldog himnuszt a Zsoltáros: „Áldott legyen az Úr mindennap! Szerencsére vezet utunkat a mi szabadító Istenünk” (Zsolt. 67,20). Sőt hálálkodó köszönetet rebeg a Bölcs: „Szívem örömét lelte benne; egyenes úton járt a lábam, és ifjúkoromtól fogva nyomában jártam” (Sir. 51,20).

b) Ez a földi, erőfeszítő munka. – Mert nemcsak sodródunk egyik partról a másikra, hanem tudatos erőfeszítés és munka juttat az élet örök révébe. A megindulás munka, –inaskodás, mesterré levés, az örök partra való kikötés. És az egész úton egy a kötelesség: „A szeretet abban áll, hogy parancsai szerint cselekedjünk. Parancsa pedig az, hogy amint kezdettől fogva hallottátok, szeretetben éljete” (2Ján. 1,6). Úgy is mondhatnám: ez a fejlődés a lelki vonalon ilyen hasonlattal fejezhető ki: az iskola padjától – a tudós katedrájáig. Mert igaz az, hogy mindenki tökéletesebbé akar lenni, – mert Valaki így irányítja!... Mi ez? Valóban vágyakozó, áldozatos törtetés a nagyobb, a tökéletesebb úton. Azon az úton, amelyet még a bűnös ember is igényel; csak hogy helytelenül, mert véges dolgokban keresi.

2. De az örök Iránytű jeleit észlelők az örök kikötőkbe törnek.

a) Az emberi vágyak a földi hajóútnál többet akarnak. Az ő lelkük sokkal messzebb fekvő életkötőt keres. Szeretnének a vizek világából kiemelkedve – szárnyaló hajókká válni... Sztratoszféra hajók... Marsba szállók... Az éteren is túlra... Istenhez! – Sőt magukkal vinni hajótestvéreiket is!...

b) A vágyak útjának célpontja és örök irányítója pedig az ég Ura. Személyes Iránytűje az életútnak, amelynek révében a Mester fogadja boldog övéit. Ezért a **vezető kegyelemért** imádkozik **Jézus** mondván: „Ne vond meg segítő kezedet szolgálóidtól: jöjj gyorsan fel és szabadíts meg minket” (Józs. 10,6). Ezért érdeklődik a hivatalos zsinagóga is, hogy te vagy-e az, akit **örök kormányosnak** várnak?... A Bölcs tanítása nyomán mindnyájan tudjuk: „Az igazak lelkei azonban Isten kezében vannak, a halál kínja nem éri őket” (Bölcs. 3,1); de az örök partok felé irányításunk vágya bennünk él.

Bef.: Térjünk vissza **Harraden** regényének tartalmára. **Életvizek emberhajói!** Találkozzatok szeretettel testvérhajók nagy tömegével! **Életvizek emberhajói!** Keresve keressétek az életvizek örök partjait! **Életvizek emberhajói!** Találjatok reá arra az örök Iránytűre, a galileai Mesterre, ki köztetek vagyon, de ti nem ismeritek! Éljetek vele az apostol szerint: „Biztos vagyok ugyanis abban, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem jövődők, sem hatalmasságok, sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,38).

3. beszéd: **Az ég hívó szava** (Erkölcsei beszéd: Isten hívó szava)

Bev.: Hogyan szól az Isten mihozzánk? A felelet ez: alapjában minden szava **hívogató**. De a hívó-

gató indítás hangja más és más. – De hogyan hívogat magához a gyakorlatban az égi Atya?

1. Először hív – az utolsó ítélet képének felvázolásával.

a) Ennek alaphangja: a felelősség az egyéni életért. Ezt csendíti az utolsó ítélet Evangéliuma...

b) Ennek hivatása a **kötelességteljesítésre** való figyelmeztetés. Szinte belekiált lelkünkbe Jób szava: „Mert Ő az embernek tettei szerint fizet és mindenkinek útja szerint viszonzoz (Jób 34,11). Azért mondja ugyanazt a nemzetek apostola is: „Amit az ember vet, azt le is aratja. Aki tehát testébe vet, testéből is arat majd romlást; aki pedig lelkébe vet, lelkéből arat örök életet” (Gal. 6,8).

2. Másodsorban hív az erős ember kialakításának sürgető beszédével.

a) Tagadd meg magadtól a túlzóan igényelt földieket! Ez ugyan tagadó beszéd, de az áldozatok vállalásával **pozitív tetté** alakul. Mesterünk szava tehát isteni ige. Csengése ez: „Ezután Jézus így szólt tanítványaihoz: „Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és köveszen engem” (Mt 16,24). Hogy pedig mennyire helyes ez az út, Keresztelő szt. János példája mutatja, akiről így nyilatkozik a Mester: „Amikor ezek elmentek, Jézus beszélni kezdett a néphez Jánosról: „Miért mentetek ki a pusztába? Hogy szélről lengetett nádat lássatok? Vagy miért mentetek ki? Hogy puha ruhába öltözött embert lássatok?” (Mt 11,7-8).

b) Megnyered az égi értékeket. Mesterünk szava ez: „S mindaz, aki elhagyja értem otthonát, testvéreit, nővéreit, atyját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap és örökségül kapja az örök életet” (Mt 19,29). Az apostol tanítása pedig így hangzik: „Ő megfizet kinek-kinek tettei szerint: örök élettel annak, aki kitartó jócselekedettel dicsőségre, tiszteletre és halhatatlanságra törekszik...” (Róm. 2,6).

3. Harmadsorban hív az Úr ösvényének előkészítésével.

a) A bűnök ösvényét pusztítsd! Ez a parancs így nyer égi erőt: „Készítsétek elő az Úr útját! Egyengessétek ösvényeit! Töltsenek fel minden völgyet, minden hegyet és halmot hordjanak le...” (Lk 3,4-5).

b) Az Úr egyenesét készítsd. Ezt pedig így kiáltja ki a próféta az apostol írása szerint: „Ami egyenetlen, legyen egyenessé...” (Lk 3,5).

4. Negyedsorban hív égi Fiának emberré levésével.

Az égi Teremtőről tudjuk, hogy mindenütt jelenlévő. Azért int Mózes mondván: „Ismerd el tehát máma és véd a szívedbe, hogy az Úr az Isten fenn az égen és lenn a földön és senki más!” (5Móz. 4,39). De azt is tapasztaljuk, hogy mindenütt jelen van a teremtmények szépségében. A kis virágszirom és pompázó rétek, hegyek, csillagok és egyetemes égbolt Isten szépségének állandó harsonázása. – De ezeknél fenségesebb kopogtatás, hogy megjelenik az Úr Egyszülöttje, az Istenember Személyében.

a) Ez a kopogtatás az **emberiség** ajtaján jelentkezik. Ezért mondja az apostol: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) De kapunyitást vár – lelkek **egyéni** kapuján is... Neked is fogadnod kell a Mestert és lelkednek is el kell zengeni a Zsoltáros énekét: „Tárljatok fel, hatalmas kapuk, tárljatok fel, örök kapuk, hadd vonuljon be a dicsőség királya!” (Zsolt. 23,7). – Neked is örvendezned kell az apostol szavának: „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott. Láttuk dicsőségét, az Atya Egyszülöttének dicsőségét, akit kegyelem és igazság tölt be” (Jn 1,14). – De úgy, hogy **benne** is otthont találjon a Mester...

Bef.: Az előrelátó gondosságával int, az erős ember életértékeivel indít, a lelkitisztaság szolgálatára szólít és végül a szeretet csodaparoxizmusával, emberré alázkodásával Magához emel. Ez Isten hívogatása, amellyel Magához akarja emelni a föld emberét. – Mi legyen erre a felelet? – „Szólj, Uram, mert hallja szolgád” (1Kir. 3,10).

4. beszéd: **A Mester jelentkezése** (Dogmatikus beszéd: Kicsoda a „Galileai”?)

Bev.: János próféta köré gyülekeznek azok, akik az egek útját keresik, hogy egek Atyjához juthassanak. Bűnösök, gyarlók és törekvők között megjelenik a „Galileai” is. – Ez a nyilvános és mégis elrejtőzködő megjelenés minek mutatja a Jordán vízében álló „József fiát”?

1. Önmaga – az „alázat emberének”...

Alázattal – a tömeg közé vegyül. „Én csak vízzel keresztelvek. De köztetek áll az, akit nem ismeretek...” (Jn 1,26). – Alázattal keresztelkedik. „Akkor Jézus Galileából Jánoshoz ment a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék. János azonban igyekezett visszatartani őt: „Nekem van szükségem a te ke-

resztségedre, mondta, és te jössz énhozzám?” Jézus így felelt: „Hagyd el ezt most! Úgy illik, hogy teljesítsük mindazt, ami méltányos.” Erre odaengedte” (Mt 3,13-15).

2. János próféta – „Isten Bárányának” mondja.

Már közeledésekor így szól János: „Másnap látta, hogy Jézus közeledik feléje. Megszólalt: „Néztek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét! Ő az, akiről mondtam: Utánam jön egy férfi, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én... Én láttam és tanúskodom róla: Ő az Isten Fia” (Jn 1,29-30 és 34). – János tanúskodását erősíti azután az ég szava. Teljessé teszi a próféta szavát, amidőn ezt mondja: „Akkor a mennyből ez a szózat hangzott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik” (Mt 3,17).

3. Az ég – „szerelmes Fiának”.

Mi ennek a tartalma? **Ma**, az első hangok egyikén – csak **előhirdetés**. Később a próféták Messiásának tünteti fel az ég. Végül Ő maga, az apostolok és hívek az éggel együtt –Isten Fiának mondják. – Az Írás fokozatai: „Eljött az Emberfia, eszik-iszik, és azt mondják rá: Lám, a falánk, borissza ember, a vámosok és bűnösök barátja! A Bölcsességet azonban művei igazolták” (Mt 11,19) ... „Ő hallgatott és nem felelt semmit. A főpap újra megkérdezte: „Te vagy a Messiás, az áldott (Isten) fia?” „Én vagyok”, felelte Jézus. „Látni fogjátok, hogy az Emberfia ott ül a Mindenható jobbján és eljön az ég felhőin” (Mk 14,61-62). – Simon Péter válaszolt: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 16,16).

Bef.: Ezek az Ő életjegyei. Alázatos „ember-életkép”, valóságos áldozati Bárány és Isten Egyszültje, ég és föld Ura! Őt hallgassátok!

5. beszéd: **A nagy kezdések első üteme** (Erkölcsi beszéd: Istennel kezdünk)

Bev.: A kis diák irkájának első oldalán olvasható: In nomine Domini! – De az élet **nagy feladatai** előtt mi a teendő? Nézd a Mestert és kövesd nyomdokait. – Hogyan?

1. Alázkodva – tisztán indulj az útra!

Bízzál Isten ígérésében. „Ha bűneitek olyanok is, mint a skárlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gyapjú” (Iz. 1,18).

Emberi döntéssel indulsz, úgy, hogy magadat kevésnek tartod, de mégis próbát teszesz. Ne mondd, hogy gyermek vagy! „És mondotta nekem az Úr: ne mondd azt, hogy: gyermek vagyok, –mert bárhova küldelek majd, te elmégy, és bármit parancsolok majd neked, te elmondod” (Jer. 1,7). – Bízzál abban is, hogy **átalakul** életed. „Én ugyanis ma erős várossá, vasoszloppá és ércfallá teszek téged az egész országban, Júda királyai, főemberei, papjai és a föld népe előtt” (Jer. 2,18).

2. Isten erejét sugározva – járd az élet útját.

a) Szóljon a lelked Hozzája. Szóval: „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19). – Élettel: szentek példája...

b) Feszüljön az élet minden húrozata. Lendületes optimizmus – az élet nehézségeiben. Bizakodás – az élet diadalaiban. „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig” (Mt 28,20).

Bef.: Ez a „nagy élet” – prelúdiuma...

6. beszéd: **A Jordán vize** (Szimbolikus beszéd: A Jordán vize)

Bev.: Az ősi pogányok az egész életet **négy elemből** magyarázzák. Ezek egyike: a víz. – Mire rendelte a vizek sodrát a Mindenható?

1. Szent szolgálatra rendeli – az Isten.

a) Vizek áldója az Isten. – Paradicsom patakjai. „Folyóvíz is jöve ki a Gyönyörűség helyéről, hogy öntözze a paradicsomot. Az onnan négy főágra szakadt” (1Móz. 2,10). Minden patak áldása az életnek. – A hiánya: szenvedése az embernek. „Ha bezárom az eget s nem esik az eső, s ha megparancsolom s meghagyom a sáskának, hogy eméssze föl az országot...” (2Krán. 7,13). – És minden víz várományosa a tengernek (delta) és egeknek. – Azért tisztít. És jelképesen is tisztít.

b) Jordán vizének áldója az Istenfia. Maga belealázkodik. „Akkor Jézus Galileából Jánoshoz ment a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék” (Mt 3,13). Majd a lelki tisztaság eszközévé emeltetik, de a testi gyógyulás eszközévé is tétetik.: „Menj Siloe tavához és mosdjal meg. Én elmentem, megmosdottam és látok” (Jn 9,11).

2. Emberlélek megszentelésére rendeli a Megváltó.

a) Így rendelkezik a Mester. „Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet, kereszteljétek meg őket az Atya és Fiú és Szentlélek nevében” (Mt 28,19).

b) Így gyakorolja az Egyház. A keresztséggel nyit utat az örök életbe.

c) Így üdvözülni az ember. Így lesz Isten fiává az ember. „Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni; aki nem hisz, elkárhozik” (Mk 16,16).

Bef.: A földi élet táplálója és az örök élet szolgálatot tevő eszköze.

7. beszéd: **Az Isten aszkétái** (Erkölcsei beszéd: A szentek)

Bev.: Sokszor rajzolódnak lelkünk elé remetek és önfegyelmezett lelkek, kik János képében lépnek szemünk elé. Méltán kérdezzük ma, mikor János alakjában jelenik meg Isten követe, vajon kiket mondhatunk Isten aszkétáinak?

1. Ószövetségi prófétákat.

Értékük az, amit róluk mond az Úr Jeremiásnál: „Én ugyanis erősséges várossá, vasoszloppá és ércfallá teszek ma téged az egész országban, Júda királyai, főemberei, papjai és a föld népe előtt” (Jer. 1,18). Ez az erő kifejezése; annak az erőnek, amelyet nekik ad az Úr, hogy – mellettük lévén – diadalmas legyen az életük.

a) Ezekiel hívása mutatja, hogy **kit** választ az Úr. „...és mondotta: Emberfia, én elküldelek téged Izrael fiaihoz, a pártütő nemzethez, mely eltávozott tőlem; ők és atyáik mind a mai napig megszegték szövetségemet. Kemény arcúak és megátalkodott szívűek fiaik is, kikhez én küldelek; mondjad tehát nekik: Így szól az Úr Isten! Hátha még ők is meghallják, és elhagyják bűneiket! Mert ellenszegülő egy ház ez, de tudják meg, hogy próféta van köztük! Tehát te, emberfia, ne félj tőlük és ne ijedj meg beszédeiktől se, ha hitetlenek és lázongók is veled szemben, és ha skorpiókkal is kell együtt laknod. Szavaiktól ne félj és arcuktól ne remegj, mert ellenszegülő ház ez. Mondjad tehát nekik az én ígéimet; hátha meghallják és elhagyják bűneiket, mert haragra ingerelnek engem!” (Ez. 2,3-7). – De ezt magunkban is kell ám vizsgálunk! Mert nekünk is szólhat az Úr!... Hívhat szülői, nevelői hivatásra!

b) Ezekiel jelenése mutatja: mit szolgál a próféta. „Te pedig emberfia, hallgass mindarra, amit én majd neked mondok, és ne légy ellenszegülő, mint az az ellenszegülő ház; nyisd fel szájadat és add meg azt, amit én neked adok. Erre azt láttam, hogy íme egy kéz nyúlt felém; benne könyvtekerces volt. Ő ezt kiterítette előttem, és az kívül is, belül is tele volt írva, s ami bele volt írva, az siralom, gyász-ének és jajszó volt” (Ez. 2,8-9). – De ezt nekünk is teljesítenünk kell; –hivatásunk értelmében, mert felelősek vagyunk a hivatásért! (Lásd: Jónás prófétát!). Gondoljunk szülői, nevelő kötelességeinkre! Ez hivatásteljesítés!

c) Ezekiel története mutatja, hogy mit ad az ilyenek az Úr. „Íme arcodat keményebbé teszem az ő arcuknál, és homlokodat keményebbé az ő homlokuknál. Gyémánthoz és kovához teszem hasonlóná arcodat: ne félj tőlük és ne ijedj meg arcuktól, mert ellenszegülő ház ez!” (Ez. 3,8).

d) Ugyancsak Ezekiel példája mutatja, hogy mi lesz a jel, hogy így segít az Isten. „Engem is fel-emelt a lélek és elragadott. És én elmentem keserűséggel lelkem felindulásában, de az Úr keze velem volt és megerősített engem” (Ez. 3,14).

e) Végül is ez az igazság: Ezekiel szövege áll minden prófétára: „Emberfia, őrállójaul rendelvelek Izrael házának; ha hallod a szót az én szájból, hirdesd azt nekik az én nevemben” (Ez. 3,17).

2. Újszövetségi „Keresztelő Jánosokat”.

Felkészíti magát, mert **benne** él az Úr! Ezt jövendőli az angyal mondván: „Az angyal azonban így szólt: „Ne félj, Zakariás! Könyörgésed meghallgatásra talált: Feleséged, Erzsébet, fiat szül: Jánosnak fogod hívni. Örömed és vigasságod lesz ő és sokan örülnek majd születésének. Nagy lesz az Úr előtt: bort és részegítő italt nem iszik, és már anyja méhében betelik Szentlélekkel. Izrael fiai közül sokat térít meg Istenünkhöz, az Úrhoz” (Lk 1,13-16).

a) Ő és „nemzedéke” az előkészítő. Van **tanító** előkészület: ez a szó... Van **lelki** előkészület: ez a jó példa...

b) Ő és „nemzedéke” – a lélek átalakító. Van múltat temetés és van az Úr útjának előkészítése. Van Üdvözítőt **hordozó** boldogító élet élés, a **váró** előkészítés után. – Végül is ez leszen a földön és égben az **isteni természetben való részesedés**. „Aki nekem szolgál, azt megtiszteli az Atya” (Jn 12,26).

Bef.: Lehetsz te is, ha erre hív az Isten. Mi a lényeg? Vállald a hivatás kegyét és szolgálj magad és mások lelkének üdvét.

8. beszéd: **Az öltönyök** (Jelképes beszéd: A lélek belső jelei)

Bev.: Ki az Istené?

1. Lány ruhák népe?...

2. Teveszór köntösök hordozója...

Bef.: Ő az Istené!

9. beszéd: **Az élet reformátorai** (Erkölcsi beszéd: Az életalakítók)

Bev.: A szorgos szemmel látó ember sok hiányt észlel és igen hamar reformok hirdetésére lendül.
– Jól van ez így! De csak akkor, ha **jól** látja és ennek **fejlesztése után** akarja javítani a gyengét és a gyarlót. – De személyi vonatkozásokban indul az életreform. Azért kérdezhetjük: mi ennek a menetrendje?

1. Magadon kezd a reformot.

a) Megismerve bűneidet.

b) Kivette szomorú múltadat.

c) Kitermelve isteni életedet.

2. Másokon folytasd a lélekszolgálatodat.

a) Legyen itt szeretetteljes eszköz a szó.

b) Legyen erős az eleven példa.

c) Legyen döntő a kegyelmi eszközök segítése.

Bef.: Ilyen menetrenddel Istenhez kerülsz.

10. beszéd: **„Az igazi alázat”** (Erkölcsi beszéd: Az alázatos hivatás-szolgálat)

Bev.: Az Úr szava egyik alkalommal ezt hirdeti: „... tanulatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatosszívű” (Mt 11,29). Keresztelő szt. János nem hallotta ezt az igét, de élete előre vetette ennek fenségét és szépségét. – Ennek a szent szövegnek embere áll ma előttünk a mai szent Evangéliumban. Jó lenne tehát vizsgálni, mik **az igazi alázatos ember életjegyei**.

1. A küldetés kincsét ismerés jegye.

Ez az első jegy.

a) Ismerete – értékeinknek. Ez ugyanis a küldetés teljesítésére adatott. Tehát keresd ki jó tulajdonságaidat is (talentumok), hogy így megismerd, hová hívtott az Isten? – Nemcsak hibát, hanem erényt is ismerni kell! Csak csengjen ki mindig ez a tétel: Isten adta **életkincseimet!**

b) Vállalása a hivatásnak. Mivel **kaptam**, ezért **használok**, és **szolgálom** kell. – El kell fogadni a kincset, hogy áldozattal kamatoztassam értékeimet. Ez valóban annyit jelent, ahová küld az Isten, ott jelentkezem szolgálattételre. Testi munka... Szellemi munka... Alárendelt hivatás... Vezér szerep... Csak egy a fontos: **Istent szolgálom!**

2. A küldetés mint egyszerű „hang”-teljesítés jegye.

a) Isten küldötte. Tehát eszköz az Úr kezében. De olyan, amely finoman hajlik, mint a búzatábla a szél mozgására. Zengve zendül, mint az egy hangra hangolt zeneszerszám kicsi öcsikéje (zongora és citera húr). Ilyenek vagyunk mi is az Isten hívó szavára?

b) A pusztában kiáltó szava csupán? Csengő, harsonázó hang, mely végül is Isten szavának ad emberi alakot. Nem mutat-e ez igazi alázatot? Nem keresi önmagát, csak hangoztatja Isten hangját? Tanulhat-e ettől a prófétától az ember? Igen! Az önzetlen és csak Istent kereső szolgálatot. Olyant, mint aminő Keresztelő szt. János. „Aki szolgálni akar engem, kövessen: ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is. Aki nekem szolgál, azt megtiszteli az Atya” (Jn 12,26). – „Da mihi animas caetera tolle!” Ez az Úr népének igazi imája. – Ezért a Jézus-társasági Atyák temetésén ez az irat látható a koporsón: egy jezsuita. – Ők eltemetkeznek a világ számára, hogy föltámadjanak az örök élet számára. – Fenséges egyszerűség! Dolgozott az Úr katonája és névtelenül hazamegy az Úr áldottja.

Bef.: De küldetésének eleget tesz, mert a Küldő előtt felelős! Mindenkiért dolgozik, akikhez küldetett. Magának **semmit sem keres**, mert mindene az Úré! Áldott szántóvető, magvető, arató, aki Ura csűrének gazdagítója és önmaga pedig az élet Urának örök lakótársa. – Ez az alázatos munkás élet boldog története.

11. beszéd: **„Az igazi önértékelés”** (Erkölcsi beszéd: Teljes önismeretünk)

Bev.: Magunkat ismerni annyi, mint magunkat állandó megfigyelés alatt tartani (Szókratész: „Ismerd meg magadat!”)... De ezt az ellenőrzést az öntetszelgés és önlélek legyezgetés kizárásával kell végeznünk. – Valójában hogyan kell eleget tennünk ennek a kötelességünknek?

1. Ismerni kell Isten adta tehetségeinket.

Ennek útja: lélekmélység-kutatás. A neveléstan pszichognosztikának mondja.

a) Általánosít elsősorban ez az ismeret. Legmesszebbre kalandozva az a kérdés: föld terméke, vagy Isten fia az ember? – Közelebbre jutva: lelkünk **általános** tehetségeit kell ismernünk. Ha így nagy értéknek tudjuk magunkat, akkor nagy öntudattal kell munkára jelentkezünk. – Isten erőt (kegyelmet!) ad.

b) De egyéni tehetségeink és hivatásunk is kutatási területek. Látnunk kell: testi értékeinket és terheinket (Kretschmer féle típus formák, örökölt terheink, lélekélményeink, esetleges Freud féle traumák stb.). – De ezzel kapcsolatban Isten adta lendületünket. Tudnunk kell, hogy Isten csak annyi kereszttel terhel, amennyit elbír a lélek. Sőt! Kegyelme könnyűvé teszi a terheket! Így egyéni értékünk bontakozik ki előttünk.

2. Ismerni kell Isten adta küldetésünket!

Ez már a második lépés. Az bizonyos, hogy valamire **hívott** az Úr (Maeterlinck: „A kék madár”).

a) Milyen a területem? Nem tudom, ha nem vizsgálom. De az bizonyos, hogy nem a véletlen sodor, hanem Isten irányít. – Lehet a terület bármilyen, mindenben Istent szolgálom. Sohase felejtse a Bölcs szavát: „Ne restelld a fáradságos dolgot, a föld megmunkálását, hisz azt a Magasságbeli rendelte!” (Sir. 7,16).

b) Milyen a lendületem? Ez is nagy kérdés. Azt kérde ugyanis, hogy a kapott kincsek felett hogyan gazdálkodom?

c) Természeti adottságom? Lelki lendülések?

d) Kegyelmi erők készséges, vagy lassú értékesítése? – Ennek lényege: „Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség, üldözés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély vagy kard?” (Róm. 8,35).

3. Ismernem kell a talentum és küldetés értékesítésének fokozatát.

Ez már gyakorlati kérdés. Negatív és pozitív kell magamat vizsgálnom. De egyetemes elvet dik-táljon az apostol szava: „Magad járj elő jó példával mindenben, a tanításban légy kifogástalan és komoly. Szavad legyen józan és feddhetetlen” (Tit. 2,7).

a) Mennyit mulasztottam? Ez az első. Természetesen ez arra vonatkozik: az **elfogadásban és értékesítésben**. – Negligentia, progitia, abulia...

b) Mennyit teljesítettem? Ez már pozitív vonal. –Testi erőm szolgálata... Lelki tehetségeim művelése... Szellemi és természetfeletti életem kibontása... Tehát: teljes „én”-em szolgálatba állítása...

Bev.: Így az önismeret nem statikai felvétel, hanem az életszolgálat állandó ösztökéje. Végül is olyan lemérés, amely Isten kegyelmi fénye mellett való **számadás**. – A kép pedig módkínálás, hogy az Isten adta értékeket azután az Úr terve szerint kibontsam és tovább adjam, – és így magamat Isten szolgálatára adjam.

12. beszéd: **Életfüggönyök** (Erkölcsi beszéd: Az életet záró függönyök)

Bev.: Szemek hozzák a kívülem való képét, de a lélek köszönti és fogadja a belső vendégeket. – De az **egész élet értelmét** kereső ember előtt függönyök zárják az igazi értékek kontúrjait. Mik ezek a gátló függönyök?

1. Első függöny: az ismeretlenség köde.

Ilyenkor születnek – a rémképek... Pogány istenek... Ködös alvilágok... A kérdés tehát : talán ez a világ értelme és értéke?... De azután felszalad a függöny, mert a szellem, a tudás fellibbenti és a rémképeket semmivé teszi. – Ámde új függöny áll mellette, majd mögötte...

2. A második függöny: a fantázia teremtette ragyogó világ.

Ilyenkor születnek Venus lelkek... Bacchus tanyák... nadájok és szatírok, de a virágkert vége: Mohamed paradicsoma... Ismét egy kérdés: hát ez minden? Hiszen ez átfutó és elmúló. – Ezt is elszakítja az ember. Elszalad a függöny, mert mindezt kevésnek tartja maga az ember. Így eltűnik a káprázat világa.

3. Harmadik függöny: a valóságokat áttetszően mutató függöny.

Ez a földet, a természetet, a munka világát és az élet komoly erőfeszítéseit tárja elénk. Mintha ezt akarná hirdetni: **ez az élet tartalma**. – Erre már hajlik az ember lelke is, de még mindig nem teljes az ember megnyugvása. – Ilyenkor születik meg a világ szeretete. Igaz ugyan, hogy a munka, a kutatás diadalmas himnusza és ez szép és jó. De... de... még ez azt eredményezi, hogy az emberszárnyakat a földre szorítja és a vágyak tartalmát anyaggal terheli. – Ismét kérdés áll elénk: hát ez az egész élet értéke?

4. Végül minden ködbe vonó függöny elhúzódik.

A való kép lép elénk... Az a kép, melyen a különös kegyelemmel áldott emberi lélek előtt nyeri az egész élet **igazi színpompáját**, a maga valós igazságában. Ez a függöny harmatozó égi gyöngyfűzések csillogó fátyla, amely a sziporkázó fénybe vonja az egész élet tartalmát. Ez már eltünteti az első harmat és fénybe vonja az egész életszínpadot... Ennek a fénynek ereje folytán szentté születik a világ, a munka, az erőfeszítés, az ember, az Isten fia. Ilyenkor telítetik lélekkel, tűzzel, fénnel minden. – Mi ez? A „Harmatozzatok égi magasok...” **megvalósulása**. Ember égből kér életértelmet, és az egek harmatfüggönyben adják az égi Fényt és az isteni látás kegyét.

Bef.: Embertestvérek! Figyeljétek magatokat! Figyeljétek magatok előtt a függönysorozatot és utolsónak az égi gyöngyharmat függönynek égi fényei mellett **telítsétek magatokat** azzal a boldogsággal: leszáll az ég, és boldog valóságot él az ember!

13. beszéd: **„A szóró ember”** (Erkölcsi beszéd: A jót tevő ember)

Bev.: A Jordán parti prófétát így lehetne egy mondatban jellemezni: **Istent engesztelő áldozat oltárának élő áldozata**. – De ennek nyomán kérdéssé lehetne tenni: hogyan lesz az Isten országát váró és az Eljövendőért imádkozó ember élő engesztelő áldozat az Isten oltárán? – A szentek életében olvassunk egy öreg áldozatos lélekről, aki szt. Ferenc nyomán zarándokéletre adta magát és egyetlen mondással köszöntött be mindenütt: „Készítsétek elő az Úr útját!” (Mt 3,3). – Életét úgy tartotta fenn, hogy adományokból élt, és amiből többje volt a szükségesnél, azt szerteszórta, hogy még a felesleg látszatát is kerülni tudja. – Megkérdezték tőle: miért jársz országról országra, hirdetvén Isten igéjét és miért szörsz szét mindent másoknak? És ő ezt felelte: tanítom az Isten igéjét, hogy magatoktól szakadjatok el a földről, hogy elérkezzék hozzátok az Isten országa. Ő azután folytatta: osztom a felesleget kezem és lelkemen keresztül azoknak, akik nálam is jobban rászorulnak a napi kenyérfalatra. Így élek tehát, hogy mindent Istennek adtam és így Istennek országát megtaláltam. – Milyen tanulságot ad nekünk ez az élettörténet?

1. Éljük, járjuk az élet országútját – szóval vagy étellel tanítva.

„Tanuljatok jót tenni! Keressétek az igazságot, siessetek segítségére az elnyomottak; szolgáltatatok igazságot az árvának, védelmezzétek az özvegyet!” (Iz. 1,17). „Ne fáradjunk bele a jótettbe, mert ha bele nem fáradunk, annak idején aratni is fogunk. Rajta hát! Amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, főképp pedig hittestvéreinkkel” (Gal. 6,9-10). Elszakadva attól, ami a földhöz köt...

a) Kiknek a lelke retten meg a szenvedések, a bajok idején? Akik egész életükkel belegyökereznek a sárgolyóba. Minden munkájuk arra tör, hogy kivágják az aranyércet a föld méhéből. Minden erőfeszítésük odairányul, hogy minél többet harácsoljanak a föld termékeiből. Kielégülést abban keresnek, hogy minél gazdagabb asztalhoz üljenek. Ha kicsordul az ital, ha az élet eseményeinek sorozata az örömök kelyhét kínálja. Nem veszik észre, hogy ez előkészület a föld országának birtokbavételére. Azt sem veszik észre, hogy ezt megvalósítani, a föld teljességét birtokba venni sohasem tudod?

b) De nem így tervezte az Isten. Nem ilyen sivárnak teremtette az életet, hogy elég legyen az embernek a föld terméke. –Az ember az Istennek a fia, az örök élet várományosa. Az örök élet hordozója. Igénye nagyobb a földnél. Ha nem kínálja magát olyan áldozatul, hogy lemondjon a föld javairól, hanem kemény kézzel szorítja, az élet megvonja tőle azokat. – Ez a szent örök értékek harsonázó ébresztője. Elvonatik a föld. Isten szent követői: a küzdelmek, szenvedés, a fájdalom, a betegség, a halál úgy járnak köztünk, hogy csodás kézzel elragadja, amit az ember birtokban akar tartani. – Lassanként elérkezik az ember oda, hogy a földi élet sivatagjában érzi magát. Amit kincsként gyűjtött, attól megfosztja az élet, vagy önként lemond a lélek. A földiekre ez az igaz ítélet: „Amikor azonban néztem műveimet, valahányat kezem alkotott, és a fáradságot, mellyel oktalanul törtem magamat, láttam, hogy az egész csak hiúság és szélkergetés, és nincs maradandó a nap alatt” (Préd. 2,11). – Mi a szebb? Az-e, ha önmagunktól szakadunk el, vagy a szenvedés útján, Isten rendeléséből hagyni el, ami föld? A földtől való szabadulás önkéntessége Isten előtt a legkedvesebb áldozat. Az Írás így felel és így irányít:

„Bizony mondom nektek: Senki sem hagyja el otthonát, testvéreit, nővéreit, anyját, atyját, gyermekeit vagy földjét értem és az evangéliumért, hogy százannyit ne kapna: már most ezen a világon – bár üldözések közt – otthont, testvért, nővért, anyát, gyermeket és földet, a másvilágon pedig az örök életet” (Mk 10,29-30).

2. Szórjuk az Isten adta kincseket bőségesen.

a) Isten országának előkészítéséhez úgy látott, hogy lelket a jó cselekedetek erényvirágaival ékíti. A lélek-kibontakozás útján az a törekvés, hogy a tehetség érvényt találjon. Ez az első lépés. Az sem a kiteljesülés, ha valaki Isten adományait szentül használja, bár ez már a második lépés előre. A harmadik az, hogy a nem fölöslegből is nyújt a szegény szenvedőnek, lemondó áldozatosságát érezve, ha ezzel más megemelését szolgálja. – Nem könnyű ez! A földiesen gondolkodó ember bejárja most a várost, hogy a Jézuska ajándékait megszerezze. Gyerekember úgy látja: egek nyílnak, angyalok szállnak, hogy a kis Jézuska ajándékát hozzák. Nem is tévednek sokat, mert nincs nagyobb angyal, mint az édesanya, aki gyermekének karácsonyi fényt akar gyűjtani, örömet akar szerezni. b. Isten fogadásakor az a szükséges, hogy az ember önmagában teremtsen Betlehemet. – Bőkezű ember, adakozva a nyomorultnak, készülhet-e jobban Isten fogadására, mint a szórás bőségével? Engesztelő lelkületnek az a legszebb gesztusa, ha önmagában Krisztusnak otthont készít. Birtokállományából más lelkének gazdagításával erényvirágokat gyűjt. Ez az a világ, amelyet a mai Evangélium valósít. „Minden hegyet és halmot hordjanak le, ami egyenetlen, legyen egyenessé, ami göröngyös, legyen sima úttá” (Lk 3,5). – Áldozatunk önkéntessége földi és lelki kincsek nyújtása és adása, Isten érkezésének készítése. Ez olyan ország számára végez cselekvéseket, amely nem e világból való. – Földtől elszakadni annyit tesz, mint áldozatot kínálni az Istennek. De az éggel találkozni annyi, mint az életáldozat füstjével emelkedni Istenhez. Valósulása pedig szt. Pál szerint ez a szöveg: „Biztos vagyok ugyanis abban, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem jelenvalók, sem jövődők, sem hatalmasságok, sem magasság, sem mélység, sem egyéb teremtmény el nem szakíthat minket Isten szeretetétől, mely Krisztus Jézusban, a mi Urunkban van” (Róm. 8,38-39). Ez az áldozatosság a gyakorlatban annyit jelent, hogy mindent elviselek és mindenemet másnak szóróm, hogy így másokat is Istenhez emelhessek. –A szóró kéz gesztusa mellett oltár lesz az ember lelke. – Így boldog lesz földi életünk, mert reményt vehet az örök világokba.

Bef.: De eltűnik-e így ilyen élet mellett a szenvedés? Nem! Nem! Az ilyen áldozatos élet mellett sem tűnik el a földről a küzdés, a szenvedés, a bajok serege, de **elérkezik az a mennyek országa**, amely az örök értékelés szemszögéből ítéli a földi élet terheit és küzdelmeit. Így: a földön élünk, de ég szemszögéből ítélkezünk és élünk. – Mi ez valójában? Isten országában élni és Istennel boldognak lenni, ahol végleges kielégülést nyer a kiteljesült élet.

14. beszéd: **Kik találják meg az Istent?** (Erkölcsi beszéd: Az Istent találók)

Bev.: Emberek fordulnak az ég felé, tehát az embereknek kell megtalálniuk az Istent. – Milyen eszközökkel keresik az ég Urát?

1. Emberi szemek.

- a) Nem látható, lélek az Isten!
- b) Tehát hiába keresed így természetes eszközzel.

2. Kutató értelem?

a) A kutató ész eljut a létéhez. „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtménye óta művei alapján értelemmel fölismerhető. Éppen ezért nincs mentség számukra” (Róm. 1,19-21).

b) De nem éri el a valóság belső titkát. Ezért vannak **örök-anyaghívók**, deisták stb... De vannak Isten fényében élő és a kinyilatkoztató szeretetben hívó Krisztus népek!...

3. Felfogó lelkek!

Igen! Igen! Hármaskisebb hárfán zendül az Isten dala. Rajta játszik Isten keze, és zengő hangját hallja a felfigyelő füle.

- a) Az értelem húrjain... Eszköz a világ...
- b) A sugallatok húrjain... Ez a Szentlélek kegyelme és az Isten leereszkedő megszólalása. – Itt a lélek a hárfá és ezen pengve szól az Isten Lelke.
- c) A belső szeretet húrjain... Ez a Szentlélek sodró, viharzó dala, amely seperve száguld a lelkeken

és magával ragadja az áhító lelkeket. – Emmausziak... Pünkösdi apostolok... Szent Pál (Damaszkusz!)... Ágoston!... Misztikusok... Önmagunk!...

Bef.: Kik találják meg az Istent? – A lélekemberek!

15. beszéd: **A mi Betániánk** (Homiliaszerű beszéd: Az Úr nyilvános életének hajnala)

Bev.: Az Írás így fejezi be a mai Evangéliumot: „Ez Betániában történt...” (Jn 1,28). – Fűzzük ehhez a mondathoz mondanivalónkat és kérdezzük: vajon Betániának mondható-e a mi szentélyünk is?... Vajon Krisztus keresése történik e szent helyen, ahol Isten imáadására gyűltek össze százak és százak?...

1. Követek jönnek és kérdezik azokat, akiktől szebbet várnak: te vagy-e Krisztus? – Erre Keresztelő szt. János felelete az igazság: csak Krisztus előkészítője vagyok.

Minden ember a másik magasabb rendűt olyannak nézi, mint aki közelebb esik Krisztushoz, illetve, hogy ehhez közelebb esik Krisztus, mint hozzá. Krisztus jelenléte annyit jelent még azok gondolatában is, akik félnek Krisztustól, hogy emelkedettebb életet élnek azok, akik Krisztussal élnek. – Most e szent időben, Karácsony előtti napokban, amikor kell, hogy Krisztus a ti lelketekben is legyen, valóra kell váltani az Evangélium szavát: „...Egyengessétek ösvényeit!...” (Lk 3,4). Nem várhatod Krisztust göröngyös utakon. Itt is szőnyeg szalad azok lába előtt, akik azért jönnek, hogy Krisztus áldását kérjék. Ahol Isten jár, egyenes legyen az út.

2. De tovább olvasva: „Minden hegyet és halmot hordjanak le” (Lk 3,5). Minden szenny és minden mocskok lecsapoltassék. Emelkedettebb rét virágba szökkenjen. Istenhez jutva – minden erény-készség kibontakozzék. Aki Krisztust várja, az vessen ki lelkéből mindent, ami szenny, bűn és gőg, és a szeretet csodás világát teremtsen benne. – Hogy merészkedsz közeledni a szent időhöz, ha lelkedben semmi sem ment végbe, ami a Krisztus közeledésére készítő szent munka? Krisztust az fogja birtokolni, aki azon dolgozik, hogy a szentélyek szentélye legyen a lelke. Élete olyannak láttassék, hogy olyan valaki, akitől ha megkérdezik: te vagy-e a Krisztus?, – a feleletet János feleletével lehessen adni: én csak előkészítője vagyok...

Bef.: Megismételjük a szavakat: „Ez Betániában történt”... Mindaz, amit kérek, itt történjék. Kérjétek, hogy láttassék rajtatok az isteni élet csodás varázsa. Vegye észre élteteken az Istent keresőknek serege, hogy megtaláltátok és közel éltek Krisztushoz. Ha távol volnátok, ébresszen a Krisztus útjának egyenesítésére a Krisztus várás szent csodája. Tegyen méltóvá! Ezt zengje az angyali ének! Az isteni hangok arról melódiázzanak, hogy Krisztus Jézus született a ti drága lelketekben.

* *

– A következőkben folytatólagos témák rövid **beszédvázakban** egy-egy kiragadott gondolatként jelennek meg. Csupán az **alap gondolatok** foglaltnak pontokba. – Tulajdonképpen azt akarják elérni, hogy felébresszék az elmélyülő szónok lelkében azokat a gondolatokat, amelyek ébredése után tevékenyen szülik a szebbnél szebb meglátásokat, képeket és erkölcsi hasonlatokat. Így tehát csak ébresztők és az önálló munka alázatos szolgálói. – Lássuk most ezek sorát.

1. beszéd: **Az Istent találók** (Erkölcsei beszéd: Az Istent találó lélek)

Bev.: Távol van az Isten? – Keressük és a követekkel kérdezzük: Te vagy?

1. A gőgösen hangoskodó nem találja.

Az öngőg „fénye” árnyékot vet az égi Mesterre.

2. Az alázatosan meghajló világosan látja.

Közvetlen közelben van, a lélek szentélyében hordozza.

Bef.: Istent találni az alázatnak jutalma. „Boldogok a szelídek: övék lesz a föld” (Mt 5,5).

2. beszéd: **Gőg és alázat** (Erkölcsei beszéd: Isten jutalma)

1. A megvallásban.

2. Az életdícsőségben.

3. beszéd: **Az érdeklődések**

1. Látszatkeresés.
2. Igazság keresés.

4. beszéd: Az igazi önismeret

1. Vallja, amire hivatott.
2. De alázattal vallja, hogy kicsinek küldetett.

5. beszéd: „A sarusíjat oldó”

1. Az állandó segítő.
2. A legalázatosabb szolgálat.

6. beszéd: Az Üdvözítőt várók lelke

Bev.: Fejtessük azt a lélektani tényt, hogy a vágyott életet álmodja, vetíti, vagy keresi az ember...

1. Az igazi várók mindenben az ég leereszkedését sejtik.
2. De a „magasabb rendű” emberben a Messiást és annak értékét keresik.

Bef.: Az emberiség nagy vágyát színezza a szónok...

7. beszéd: A Messiás követének hivatása

Bev.: Felvetendő a kérdés: miért jön a Messiás követe?

1. Legyen a „pusztába kiáltó” hangja.
2. Legyen a bűnbánat öröm-harsonája.

Bef.: Örömmel hirdetendő: a követ megjelent, a Messiás útját készíti, és én boldogan lépek erre az ösvényre...

8. beszéd: A Messiást várók gyökérzete

Bev.: Kérdezendő: miért kellett a Messiás várás?

1. A bűn elszakított Istentől.
2. A vágyakozás visszasodor az Isten felé.

Bef.: Fogja egybe a gondolatot mondván: elszakadtunk a bűn útján, de Hozzá vágyódunk a lélek vágyainak szárnyán.

9. beszéd: A Messiást várók átalakulása

Bev.: Jelezzük azt, hogy a Messiást várják a lelkileg átalakítandók a következő módokon...

1. A „góg hegyei” lealacsonyulnak.
2. A „tespedés lapályai” betöltetnek.

Bef.: Reflexió végeztessék önmagunkra...

10. beszéd: A Messiást találók élete

Bev.: A kezdés hivatkozzék valamelyik nagy íróra (pl. Papini-ra), aki szintén Üdvözítőt várt és életét átalakította.

1. Lelkünk – az Isten televénye.
2. Életünk – az Úr gabonájának százszoros termése.

Bef.: Foglaljuk egybe Isten és ember együttes munkáját!

11. beszéd: Áldozat és tisztulás

Bev.: A bűn követelődzése és a léleknyugtalanóság...

1. A büntörlés – az áldozatos mellverések eredménye.
2. A tisztulás – az isteni életfakadás felzsendülése.

Bef.: Isten találás lesz az eredmény, mert töröltetik a bűn terhe. „Ha bűneitek olyanok is, mint a skarlát, fehérek lesznek, mint a hó; és ha olyan vörösek is, mint a bíbor, fehérek lesznek, mint a gyap-

jú” (Iz. 1,18).

12. beszéd: **Köztetek van**

Bev.: Rádió hullámok örvénylése és felfogása azt mutatja, hogy még az emberi ige is köztünk vibrál.

1. Isten hangolta a lelkeket a befogadásra.

2. A lélek pítvarán túl vár a Mester a befogadásra.

Bef.: Advent! Nyissatok kaput! Hangolódjatok felfogásra és befogadásra. – A lélek szentélyében él és csak **felfogásra** vár az ég Ura!

13. beszéd: **Kaputárás**

Bev.: Kopogtat tettekben...

1. Legyen várakozva kereső a lélek.

2. És találni fogja a Mestert.

Bef.: Az egyéni ember lelke is erre táruljon: „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat és kinyitja az ajtót, ahhoz bemegyek és vele étkezem, ő meg velem” (Jel. 3,20).

14. beszéd: **Fogadjátok szeretettel**

Bev.: Szent hang csendül lelkünkben. Ez az égi Mester beszéde. – Mit fog tenni az isteni hang?

1 Tanítani fog.

2 Vezetni fog.

Bef.: Lesz a Mester boldogító köszöntése: üdvözlégy fiam!

15. beszéd: **A nagy „Ismeretlen”**

Bev.: A nagy „Ismeretlen” várva várták, keresve keresik a jeruzsálemi küldöttek. Mi is keressük. –De hogyan találjuk?

1. Az igazság útján.

„Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak én általam” (Jn 14,6). „Igazságod örökre igazság, és törvényed igazmondás” (Zsolt. 118,142).

2. A szépség útján.

„Ahol Isten jár, ott virágba öltözik a természet” (Prohászka O.).

Bef.: Zendüljön örömdal azért, hogy a természet és lélek igazságai és szépségei nyomán – Isten kegyelmének segítségével– megtaláltuk az „Ismeretlen” és Atyánknak ismertük meg az ég Urát!

* *

– **Különböző szempontból** adódó beszédtektelek **címsora** ilyen lehetne:

a) dogmatikus beszédek

1. beszéd: **Kicsoda a Krisztus?**

2. beszéd: **Az Istenember segítő ereje**

3. beszéd: **A megváltás egyéni értékelése**

4. beszéd: **Előkészület és beteljesülés**

*

b) erkölcsi beszédek

1. beszéd: **Tu qui es?** (önértéklés!)

2. beszéd: **Az isteni küldetés és az emberi szolgálat**

3. beszéd: **Az alázatosan szolgálatra jelentkező ember**

4. beszéd: **A „csak a szükségeseket” kereső ember**

*

c) liturgikus beszédek

1. beszéd: **A hivatalosak papi rendje**

2. beszéd: **A Megváltó várás liturgikus jelei**

3. beszéd: **Az ószövetségi előkészítő szertartások**

*

d) biblikus beszédek

1. beszéd: **A főpapi hatalom**

2. beszéd: **Az ószövetségi tisztulási szertartások ismertetése**

3. beszéd: **A tanító hatalom – küldetés alapján**

*

e) homiletikai beszédek

1. beszéd: **Mit ír le a mai Evangélium?**

2. beszéd: **Mások ítélete**

3. beszéd: **Küldetés és vállalkozás**

4. beszéd: **Keresés és kíváncsiskodás**

5. beszéd: **Követni akarunk!**

6. beszéd: **Tudás és élet**

1. Csak ismerni – kevés.

2. De követve élni – minden.

7. beszéd: **Az Úr állandó küldöttjei**

8. beszéd: **Csakis az Úr küldetését keresni!**

**

Beszédláncok

Most azután néhány beszédláncot adunk **vázlat-pontokban**, amelyeknek csak az a hivatásuk, hogy a gondolatok egységesítésére vezessenek.

I. beszédlánc címe: Krisztusra találók

1. beszéd: **Az „igazi ember”**

1. Próféta vagy?

2. A pusztában kiáltónak a szava vagyok...

2. beszéd: **Az „önfegyelmezett” ember**

1. Eledele – a sáska.

2. Ruhája – a teve gúnyája.

3. beszéd: **Az áldozatosan „előkészítő” munkás**

1. Minden sugallat – küldetés.

2. Minden teljesítés – hűség.

4. beszéd: **Az Úr „úttörője”**
 1. A lelkek kapuja felé halad a Mester.
 2. Ennek útját egyengesse az ember.

*

II. beszédlánc címe: A nagy beteljesülés

1. beszéd: **Az örök Ige – a földre szállt**
 1. Angyal hirdette fogantatását.
 2. Próféta jelenti működését.
2. beszéd: **A megígért Messiás köztünk él**
 1. Titokzatos még Személye.
 2. De feltűnő már működése.
3. beszéd: **Az ember és Ő**
 1. Kutatna és reátalálna az ember.
 2. De hozzáereszkednék kegyelmével a Mester.
4. beszéd: **Az Isten kegyes leereszkedése – hozzánk**
 1. Az ég Ura gyermekeivé fogad.
 2. Az Ég Egyszülöttje ember alakot mutat.

*

III. beszédlánc címe: Kicsoda a Jordán parti tanító?

1. beszéd: **Illés vagy-e?**
 1. Elragadtatott az égbe...
 2. Talán visszatért a földre?
2. beszéd: **Egy a próféták közül?**
 1. Sok próféta élt Júdeában.
 2. Talán új próféta támadt a Jordán partján?
3. beszéd: **Krisztus vagy-e?**
 1. Messiást várunk...
 2. Talán benned találunk?
4. beszéd: **A pusztában kiáltónak szava vagyok!**
 1. Szerény a hivatásom.
 2. Életútvágás a küldetésem.

* *

– Végül olyan egybefogó és egészen különálló beszédlánc tételcímeket közlünk, amelyek csupán gondolatszületést akarnak...

I. beszédlánc címe: Az emberi ész magyarázatai

1. beszéd: **Kétféle – „isten”**
 2. beszéd: **Erősebb a „rossz isten”?**
 3. beszéd: **Erősebb a „jó istenség”?**
 4. beszéd: **A gyarló tehetségek következményei**

*

II. beszédlánc címe: A kinyilatkoztatás fénysugara

1. beszéd: A teremtő Jóság
2. beszéd: Az embert szabadnak alkotó Jóság
3. beszéd: A szabadság következményei
4. beszéd: A „rossz” a szembeszállás megvalósítása

*

III. beszédlánc címe: Az isteni előkészítés – a Megváltóra

1. beszéd: Az Ósevangélium
2. beszéd: A pátriárkák
3. beszéd: A próféták
4. beszéd: Az Ószövetség kultusza

*

IV beszédlánc címe: Az „adventi fényt” vető próféták (dogmatikus sorozat)

1. beszéd: Szólnak Isten nevében
2. beszéd: Szólnak Isten fokozatos fényvetésében
3. beszéd: Szólnak az ember megemelésében
4. beszéd: Szólnak a jövő fényének előrevetítésében

V. beszédlánc címe: Az isteni megvalósítás – a megváltásban

1. beszéd: Általános ígéret
2. beszéd: Személyi ígéret
3. beszéd: Izrael királya
4. beszéd: „Deus”

* * *

C/rész: A Szentlecke szövegéhez írt beszédek

Az olvasmány az emberi élet belső értékeire és az Úr hozzánk szállásának kérdéseire tanít bennünket. – A szöveg így szól: „Örvendjete az Úrban szüntelen! Újra csak azt mondom: örvendjete! Lelki jószágokat ismerje meg mindenki. Az Úr közel van. Ne aggódjatek semmiért. Minden imádságokban és könyörgésekben terjesszetek kérészeteke Isten elé, hálaadástokkal együtt. Akkor Isten békéje, amely minden értelmet meghalad, megörzi szíveteket és elméteket Krisztus Jézusban” (Fil. 4,4-7).

Alapelgondolás kettős lehet: életünk minden kincsének, boldogságának ősforrása az Isten. Kérdés lehet tehát: milyen élet mellett közeledik és érkezik hozzánk az ég Ura? – Lássunk először **egy-egy kiszakított beszédtelet**, azután **beszédláncokba** foglaltan néhány gondolatot.

Különálló beszédek

1. beszéd: Az öröm Allelujásai (Erkölcsi beszéd: Kik az öröm emberei?)

Bev.: Az emberi élet ütemét keresve a boldogság keresésében találják a lényegét. Mindenki a boldogság rejtett kincsét keresi és kutatja. Maeterlinck „Kék madara” is a „boldogság keresésében” jelzi a vándorember zarándokútjának célját. – Goethe „Faust”-ját is a tudás és ösztön öröme izzítja, de végül is a megdicsőülés ténye adja bánkódó lelkének örök tartalmát. – De kik lehetnek már a földi életben szt.Pál szavainak diadalmas allelujásai?

1. Akik hódolattal figyelik a Mestert.

Az ember – rövid jellemzéssel – Istent kereső lény. A boldog ember meghatározása így szólhat: az Istent találó teremtmény.

a) Ez a találás – értelmi odaérés. Létét átértjük. „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm.1,19-20). Tartalmát csak közelítjük... Rejtélyben lakik, és minden ködös tudós Őt keresi...

b) Ez a találás – továbbá ráfeszülés. Keresés és kutatás belső valósága és hozzánk való viszonya tekintetében.

c) Ez a reátalálás – hittel való odatapadás. Természetfeletti kinyilatkoztatását hittel fogadja az ember. Azért van az, hogy csak a hívő ember lehet a föld boldog népe.

2. Akik lélekben élvezik az Urat.

A figyelés – az értelem műve. Az élvezés – az akarat kiteljesülése.

a) Valóban birtoklás. – Az Egyház tanítása szerint a megszentelő kegyelem útján Magát az Urat birtokoljuk. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4). Az isteni Mester tanítása szerint a kenyér és a bor színében Őt magát vesszük eledelül. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, bennem marad és én őbenne” (Jn 6,56). A misztikusok tanítása szerint a lélek szentélyének nemcsak lakója, hanem egész átjárója az Isten. Hasonlót mond az Írás: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal. 2,20).

b) Valóban élvezés. – Ez már boldogság kérdése. Az Istent bírni lehetne **elméletileg**, birtokbazárás formájában. Valóban azonban az Isten bírás nem gondolható így, mert az Isten a végtelen tökéletesség és így a végtelen boldogság birtoklása és szétvivője. – Az emberekben is így él az Isten. – A boldogság végül is kielégültség és célbafutás. Olyan belső egybecsendülés, amely a tevékeny élet biztos eredményeit adja. Isten jelenléte ennek a lélektartalomnak biztosítása. Ez az élvezés a szt. Pál jelezte örömök teljessége. „Most megmarad a hit, a remény, a szeretet, ez a három, de köztük a legnagyobb a szeretet” (1Kor. 13,13).

Bef.: De ez csak az örök élet átkapcsolódó világára vonatkozik? Nem! a földi, a köznapi életre alkalmazható és alkalmazandó! Ezért voltak, vannak, lesznek és legyenek Isten derűsei és az Úr hordozói! Az Úr szentjei fénylenek. „...az igazak felvillannak, és olyanok, mint a szikra, mely a nádasban tovarapódzik” (Bölcs. 3,7). Az Úr szentjei derűvel dalolnak. „...és kiáltottak és mondták egymásnak: szent, szent, szent az Úr, a seregek Istene” (Iz. 6,3).

2. beszéd: Az Úr közelségének öröme (Erkölcsei beszéd: Isten közelsége)

Bev.: Nem helyrajzi, hanem lélektani kérdés az egész. Időrendben történelem, egyéni életben lélekalakulás, lélekmegszentülés és boldogság megy végbe. – De kikhez áll közel az Isten?

1. Akik magukban hordozzák irányító törvényeit.

a) Törvények... Mik ezek? Az Írás feleli: „Mert a parancs szövetség, a tanítás világosság” (Péld. 6,23).

b) Végül is az Isten Személyének szavai; Mózeshez az Úr szól és Mózes törvényein át az Úr beszél. „Mondá erre az Úr Mózesnek: Meddig vonakodtok megtartani parancsolataimat és törvényemet?” (2Móz. 16,28).

2. Akik Hozzá alakítják életüket.

a) Teremtésénél fogva, Isten terve szerint – alakuló lény az ember. Ezért mondja az Úr: „Alkosunk embert a mi képünkre s hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,26).

b) Istenivé alakítja a kegyelmek vételével az ember. Ezért mondja a Mester: „Bizony, bizony mondom neked: Aki nem születik vízből és (Szent)lélekből, nem mehet be Isten országába” (Jn 3,5).

Bef.: Lám, a közelség annyi, mint **istenivé** alakulni. Legyen tehát olyan az életem, hogy lelkem verje, tükrözze vissza a tökéletesített: Isten képét!

3. beszéd: **Kik az öröm hordozói?**

Bev.: Mindenki keresi, de kicsoda hordozza?

1. Talán a föld élvezeteinek habzsolója?

2. Isten törvényeinek szorgalmazója.

Bef.: Isteni élet – az isteni boldogság biztosítása.

4. beszéd: **A szelídek öröme**

Bev.: Jézus legszebb jelzőinek egyike: „**a szelíd**” Jézus. – Milyen örömet biztosít a szelídség erénye?

1. Belső békét ad a léleknek.

a) Nem zavarja a földiek zaja.

b) Nyugodttá teszi a lelkiek birtoklása.

2. Szeretetet hoz az egész életnek.

a) A közvetlen környezet szereti.

b) A távolabbiak szeretettel övezik.

Bef.: A szelíd ember a földi élet boldogjai közé sorozható.

* *

Beszédláncok

Lássunk most **három beszédláncba** fogott gondolatcsoportot.

I. beszédlánc címe: Istenünk – örömforrásunk.

Tárgya az lehetne, hogy minden örömünk ősforrását keresve az ég Urára kell találnunk. Így azután reádöbbenünk arra is, hogy milyen erecskében csörgedezik az életitalunk csendes, üde nedűje.

1. beszéd: **Az apostol szava**

Bev.: Isten tanítókat, útmutatókat küld az életutak kutatására. – Kik ezek a földön?

1. Az Úr és tanítványai.

2. Az Úr küldött Egyháza.

Bef.: Szögezzük le, hogy boldogok azok az életrengeteget járók, akik a Mester, a tanítványok és az Egyház vezetése mellett jutnak az élet éltető forrásaihoz.

2. beszéd: **Az „öröm” belső értéke**

Bev.: Az életutak **tikkadtjai** egyenesen igénylik az üdítő italt. – Mi ez? Az életben – az öröm. – Részletében így magyarázandó:

1. A kielégülés öröme.

2. Az életerők fokozódásának boldogsága.

Bef.: Visszatérhetünk arra, hogy nem az elernyesztő kielégülés, hanem az új erős lendületre indító felfrissülés az igazi örömtartalom.

3. beszéd: **Az öröm határai**

Bev.: A fékevesztett habzsolás sohasem lehet az Isten terve (**Gula** – torkosság)... De mik a korlátok? Hogyan határolhatjuk az öröm kicsordulását?

1. Szerény legyek – az igénylésben.

2. Szerény legyek – a vételésben.

Bef.: A mértékletesség sarkalatos erényéről szólhatnánk, ahol a „pars potentialis” között találjuk a modesta erényét.

4. beszéd: **Az örömök legnagyobbika**

Bev.: Embervándorok és letelepülő népek vizek táján ütik fel sátorfájukat. Miért? Mert a források közelsége éltet. – És az életvándorokat mi teszi igen boldoggá?

1. Az Isten közelségének tudata.

2. Az Úrból való merítés lehetősége.

Bef.: Lám, Isten közelsége a lélekörömök egyik legnagyobbika.

5. beszéd: **Maga a legtökéletesebb boldogság**

Bev.: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben... Lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék... (Lk 1,46-47 és 48). Isten a legnagyobb boldogság. – De elérhető-e ez a boldogság a maga teljességében?

1. Itt a földön előzetes életképben.

2. A másvilágon tökéletes birtoklásban.

Bef.: Az allelujás hangot üssük meg: ezért lehet boldog a megváltott nemzedék.

6. beszéd: **Jézusunk a béke Ura**

Bev.: Jézus feltámadásának diadalzészaján ez a mondat cseng: Pax vobis! – Jézus születésnapján ez a dal csendül: Békesség – a földön! Íme, Mesterünk a béke Ura! – De kérdéssé tehető, vajon a béke az élet boldogságának tevékeny részét adja?

1. A béke – nem mozdulatlanság.

2. A béke – szeretet érvényesülés.

a) Szeretem – a földet.

b) Szeretem – az embert.

c) Szeretem – az Istent. Így élek békés boldogságban.

Bef.: Bár az én életemet is átjárná a **béke**, és így **boldogságot** élvezne a lelkem!

*

II. beszédlánc címe: **Hogyan hívogatod magadhoz az Urat?**

Itt alanyivá lehetne tenni a tételt és azt kellene fejtegetni, hogy az ember maga is hozzájárulhat, mégpedig jelentősen – az Úr lélekbeszállásának áldásához. – Jól tudjuk: minden az Isten. De ne felejtsük: szabadon fordulhat felé az ember. Azt is tartsuk emlékünkből: „Kérjétek és adnak nektek...” (Lk 11,9).

1. beszéd: **Az aggodalmaskodás elvetésével**

Bev.: Istenben pereg egész életünk... Méltán fejtegethetjük...

1. Isten felé tör a lelkünk.

2. Hát miért aggodalmaskodnánk a lelkünk?

Bef.: Az Úr adta szöveggel zárjunk: „...mindent megad nektek az Atya, amit nevemben kértek tőle” (Jn 15,16).

2. beszéd: **Az imádságban való állhatatossággal**

Bev.: Legyen az Úr imádsága és a Mester állhatatos könyörgése a kezdő gondolatunk...

1. Imánkkal vagyunk Urunk közelében.

2. Urunk közelsége kapcsolja Hozzá életünket.

Bef.: Szüntelen, mindig, a munkában is imádkozzatok!

3. beszéd: **A bizakodó imádsággal**

Bev.: Érintsük ezt a kérdést: vajon kit hallgat meg az Úr? – A hittel imádkozót. Mit is mondott? „Hited megszabadított téged” (Lk 7,50).

1. A bizakodó ember gyermekként kopogtat.

2. Egek Ura pedig Atyaként fogad.

Bef.: Az Atya és a gyermek viszonya a szeretet örök kapcsa.

4. beszéd: **A derűs lélek hálálkodásával**

Bev.: Idézhetnénk a mai Szentlecke bevezető szavát ilyen értelemben: derűs lelked Dávidként lantol és táncol Isten előtt...

1. Háladalt pendítsen lélekhárfád.

2. Derűt sugározzon lélekarcod.

Bef.: Térjünk vissza a bevezetéshez mondván: azért verődik ki rajtam az életderű, mert vettem és birtoklom az életboldogság Urát, hálás vagyok érte.

5. beszéd: **A békés lélek illatozó tömjénjével**

Bev.: A jeruzsálemi templom szentélyének örök tömjénáldozatából meríthetek gondolatot... Isten előtt illatozik a csendes parázs tömjénszemecskéje. – Milyen gondolatfűzér fogható ebből?

1. Lelkünk az Isten tüze.

2. Áldozatos imádásunk a lélek tömjénillata.

3. Égi Atyánk az áldozatot szeretettel fogadja.

Bef.: Az egész beszédet ez a gondolat fogná egybe: Istentől indul a lélek a teremtés csodájával. A földön illatozik az áldozatos élet lélektömjénje, és végül egek Ura fogadja szerető lélekkel a földi zarándok lélekáldozatát. Istentől jöttünk, Istenért fáradozunk és Istenhez térünk.

*

III. beszédlánc címe: Kié a Mester?

Ennek a beszédláncnak az volna a helyesen megfogott és a Szentlecke keretében tartott tartalma, hogy kérdéssé teendő **az üdvösség kerete és az üdvözülés lelki tartalmának kérdése**. – A Szentlecke első része ugyanis a választott nép és a próféták üdvözüléséről, a befejező rész pedig az üdvösség tárgyi tartalmáról szól. – A felelet ez lesz: A Mester mindnyájunké, és az üdvösségünk a Szentlélek birtoklásában nyer kiteljesülést.

1. beszéd: **Az „ígéret népé”**

1. Izraelé a megváltás előkészítése.

„Mi előnye van tehát a zsidónak? S mi haszna a körülmetélésnek? Minden tekintetben sok. Először is az, hogy Isten reájuk bízta kinyilatkoztatását” (Róm. 3,1-2).

2. Népe a megváltás boldog birtokosa.

„Sokan jönnek napkeletről és napnyugatról és letelepednek Ábrahám, Izsák és Jákob mellé a mennyek országában, az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségre. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz” (Mt 8,11-12).

2. beszéd: **A „megváltott” népeké is**

1. Isten – mindenkié.

2. A megváltás – mindenkié.

3. beszéd: **Közös legyen a birtoklás**

1. Mindenkit Magához vonz a Mester.

„Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32).

2. Mindenkinek öröm a Mester.

Ez is erre utal: A jobb lator: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz uralmaddal.” Erre ő így felelt: „Bizony mondom neked: ma velem leszel a paradicsomban” (Lk 23,42-43).

4. beszéd: **Ábrahám törzse és a pogányok****1. Ábrahám Isten áldotta népe.**

„... megáldom azokat, kik áldanak téged, s megátkozom azokat, kik átkoznak téged s benned nyer áldást a föld minden nemzetsége” (1Móz. 12,3).

2. És Ágár, a puszták „sátornemzedéke”.

„Szilaj ember lesz az: keze mindenki ellen s mindenki keze ő ellene leszen, s valamennyi testvérével átellenben üti fel majd sátrait” (1Móz. 16,12).

5. beszéd: **A Szentlélek tölti be mindnyájatok lelkét****1. A Lélek sugallata – zengő beszéd.****2. A Lélek indításának eredője –az élő tett.**

* * *